

**Stredná odborná škola techniky a služieb
Laskomerského 3, 977 46 Brezno**

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

STROJÁRSTVO

**Študijný odbor
2414 L - strojárstvo, zameranie 01– výroba, montáž a oprava
prístrojov, strojov a zariadení**

forma - večerná

Obsah

1	ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ	4
2	CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	8
3	VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY	16
3.1	História školy	16
3.2	Charakteristika školy	17
3.3	Plánované aktivity školy	17
3.4	Charakteristika pedagogického zboru	17
3.5	Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	18
3.6	Vnútorý systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov	18
3.7	Projekty a medzinárodná spolupráca	18
3.8	Spolupráca so sociálnymi partnermi	18
3.9	Spolupráca s rodičmi	18
3.10	Zamestnávateľia	19
4	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ	20
4.1	Popis školského vzdelávacieho programu	20
4.2	Základné údaje o štúdiu	21
4.3	Organizácia výučby	21
4.4	Zdravotné požiadavky na žiaka	22
4.5	Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu pri práci	22
4.6	Hodnotenie	23
5	PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ	25
5.1	Charakteristika absolventa	25
5.2	Kompetencie absolventa	26
5.2.1	Kľúčové kompetencie	26
5.2.2	Všeobecné kompetencie	29
5.2.3	Odborné kompetencie	30
6	UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ	33
7	UČEBNÉ OSNOVY VŠEOBECNO-VZDELÁVACÍCH PPREDMETOV	37
	UČEBNÉ OSNOVY ODBORNÝCH PREDMETOV	38
8	PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKVP ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ	39
8.1	Materiálne podmienky školy	39
8.2	Personálne podmienky	39
8.3	Organizačné podmienky	40
8.4	Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	40
9	PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ	42
9.1	Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	42
9.2	Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov	44
10	VNÚTORÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV V ŠTUDIJNOM ODBORE 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ	45
10.1	Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia	47
10.2	Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti človek a hodnoty	48
10.3	Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti človek a spoločnosť	49
10.4	Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti človek a príroda	50

10.5 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti matematika a práca s informáciami.....	51
10.6 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb	54
10.7 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti odborné vzdelávanie.....	55

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Spojená škola – Stredná odborná škola, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23, 24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	Externá, večerná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	31. august 2013
Miesto vydania	Spojená škola – Stredná odborná škola, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Platnosť ŠkVP	01. september 2013 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Mgr. Karol Müller	Riaditeľ	048/611 40 65	048/611 46 50	spsbrezno@stonline.sk	
PaedDr. Danka Kubušová	Zástupkyňa riaditeľa	048/630 40 38			
Ing. Jana Rolincová	Zástupkyňa riaditeľa	048/630 40 47			
Ing. Marian Moravčík	Zástupca riaditeľa	048/611 36 50			
Ing. Blanka Kiššová	Výchovná poradkyňa	048/611 36 50			

Zriaďovateľ:

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja
Námestie SNP 23
974 01 Banská Bystrica

Odbor vzdelávania a ľudských zdrojov
Ul. Janka Kráľa 9
974 01 Banská Bystrica

e-mail: ovalz@vucbb.sk

Brezno, 31.08.2013

Mgr. Karol Müller
riaditeľ školy

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23, 24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	31. august 2013
Miesto vydania	SPŠ, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Platnosť revidovaného ŠkVP	01. september 2014 začínajúc prvým ročníkom

Zriaďovateľ:

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja
Námestie SNP 23
974 01 Banská Bystrica

Odbor vzdelávania a ľudských zdrojov
Ul. Janka Kráľa 9
974 01 Banská Bystrica

e-mail: ovalz@vucbb.sk

Brezno, 31. 08. 2014

Mgr. Karol Müller
riaditeľ školy

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Mgr. Karol Müller (do 31.12.2014)	Riaditeľ	048/611 40 65	048/611 46 50	spsbrezno@stonline.sk	
PaedDr. Danka Kubušová (do 31.12.2014)	Zástupkyňa riaditeľa	048/630 40 38			
Ing. Jana Rolincová (do 31.8.2015)	Zástupkyňa riaditeľa	048/630 40 47			
Ing. Marian Moravčík (do 31.12.2014)	Zástupca riaditeľa	048/611 36 50			
Ing. Blanka Kiššová (do 31.8.2016)	Výchovná poradkyňa	048/611 36 50			

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
PaedDr. Danka Kubušová (od 1.1.2015)	Riaditeľ školy	048/630 40 36	048/611 46 50	spsbrezno@stonline.sk	
Mgr. Mária Gajdošíková (od 1.1.2015)	Zástupca riaditeľa	048/630 40 38	048/611 46 50		
Ing. Blanka Kiššová (od 1.9.2015)	Zástupca riaditeľa	048/630 40 47	048/611 46 50		
PhDr. Miroslava Medveďová (od 1.9.2016)	Výchovná poradkyňa	048/630 40 40	048/611 46 50		

Kontakty pre komunikáciu so školou od 1.9.2018:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
PaedDr. Danka Kubušová	Riaditeľ školy	048/6304036	048/61146 50	spsbrezno@stonline.sk	
Mgr. Mária Šalingová	Zástupca riaditeľa	048/6304038			
Mgr. Monika Ďurajdová	Zástupca riaditeľa	048/6304047			
PhDr. Miroslava Medved'ová	Výchovná poradkyňa	048/6304040			

Kontakty pre komunikáciu so školou od 1.9.2021:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
PaedDr. Danka Kubušová	Riaditeľ školy	048/6304036	048/61146 50	sekretariat@sostasbr.sk	
Mgr. Eva Červenáková	Zástupca riaditeľa	048/6304038		eva.cervenakova@sostasbr.sk	
PaedDr. Monika Ďurajdová	Zástupca riaditeľa	048/6304047		monika.durajdova@sostasbr.sk	
Ing. Blanka Kiššová	Výchovná poradkyňa	048/6304009		blanka.kissova@sostasbr.sk	

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Stredná odborná škola v Brezne (od 1.9.2014 premenovaná na Stredná odborná škola techniky a služieb) je komplexné vzdelávacie zariadenie zamerané na služby a strojárstvo. V rámci služieb je to predovšetkým oblasť obchodu a gastronómie a v strojárstve oblasť ručných a strojných strojárskych profesií.

Škola poskytuje možnosť flexibilného využitia rôznych stupňov vzdelávania od dvojročných a trojročných učebných odborov, ukončovaných záverečnou skúškou cez štvorročné a nadstavbové štúdium ukončované maturitnou skúškou. Škola môže poskytovať i odborné vzdelávanie a odbornú prípravu v rámci celoživotného vzdelávania - rekvalifikačné kurzy tak v oblasti služieb, ako aj v oblasti strojárstva. V rámci získavania medzinárodných skúseností žiakov a hlavne získania jazykových zručností pracujeme v programe Leonardo da Vinci, v súčasnosti Erasmus+.

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania vo všetkých školských vzdelávacích programoch školy, či už učebných alebo študijných odborov vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní a Štátnych vzdelávacích programoch 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby, 24 Strojárstvo a ostatná kovospracujúca výroba a 31 Textil a odevníctvo.

Prioritným cieľom školy je pripravovať zamestnateľných absolventov pre prax. Nesmieme však pri tom zabudnúť, že zmyslom snaženia našej školy je aj vychovať čestného a charakterného človeka, ktorý bude mať zdvorilý a asertívny prístup k zákazníkom a spolupracovníkom, bude mať zmysel pre zodpovednosť za zverené hodnoty, dodržiavať správny prístup k pracovnému prostrediu, pracovnému náradu, strojom, majetku majiteľa a zákazníka a k pracovnej hygiene. Vo výchovnej oblasti posilňovať u žiakov úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre.

Skutočná vzdelanosť je mať najnovšie aktuálne poznatky a navyše schopnosť aplikovať ich pri uskutočňovaní cieľov, ktoré sme si stanovili. V našich podmienkach to znamená rozvíjať osobné predpoklady každého žiaka v najplnšej miere, naučiť ho učiť sa pre reálny život.

Aby sme uvedené kompetencie žiakov naplnili, máme stanovené prioritné ciele:

- Aktívne zvyšovanie vedomostnej úrovne žiakov pomocou netradičných foriem vyučovania.
 - zavádzať projektové a programové vyučovanie do praxe
 - využívať e-learningové metódy výučby
- Naučiť žiakov pracovať s modernými informačnými a komunikačnými technológiami.
 - neustále vylepšovať učebne o najnovšie IKT technológie
 - dobudovať nové učebne o prostriedky IKT
- Získavať schopnosť uplatňovať jazykové zručnosti, získané vedomosti a sociálne zručnosti v praxi, v medzinárodných projektoch.
 - v plnej miere využívať jazykové laboratórium
 - naďalej zapájať žiakov do medzinárodných projektov „Leonardo da Vinci“, Erasmus+
 - zapájať sa do nových projektov
 - podporovať zahraničné stáže žiakov
 - nadväzovať spoluprácu s inými školami a podnikmi doma i v zahraničí
- Užšie prepojenie školy s verejnosťou a podnikateľskými subjektmi.
 - uzatvárať vzájomné dohody pre žiakov medzi školou a podnikateľskými subjektmi v regióne v rámci odborného výcviku
 - pracovať v prvom strojárskom klastru ako riadny člen klastra a podieľať sa na projektoch v rámci tohto združenia
- Vytvárať kompletne podmienky pre žiakov zo sociálneho znevýhodneného prostredia.
 - podporovať žiakov formou sociálnych štipendií
 - vybavovať žiakov potrebným oblečením v rámci odborného výcviku
- Zabezpečiť možnosť sebarealizácie žiakov v súťažiach a olympiádach.
 - aktívne vytvárať podmienky pre školské súťaže
 - zapájať žiakov do súťaže Zenit
 - zapájať žiakov do stredoškolskej odbornej činnosti

- Rozvíjať tvorivosť žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese, v projektových prácach a v činnostiach mimo vyučovania.
 - podporovať a vytvárať podmienky pre mimoškolskú záujmovú činnosť
 - zapájať žiakov do projektov MŠ Slovenskej republiky
- Predchádzať všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.
 - zabraňovať týmto nežiaducim vplyvom formou prednášok školského psychológa
 - navštevovať výchovné koncerty s danou tematikou
- Upevňovať fyzické a duševné zdravie žiakov, vytvárať primeraný hodnotový systém, etické normy, sociálne cítenie a dôsledne zabraňovať šíreniu drog v školskom prostredí.
 - úzko spolupracovať s políciou formou preventívnych kontrol ohľadom nelegálneho držania drog v školskom prostredí
 - neustále poukazovať na dôsledky týchto negatívnych vplyvov na mladého človeka
 - prevádzať športové súťaže v rámci školy
 - zapájať žiakov do celoslovenských športových výziev
- Sledovať problematiku environmentalistiky, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a ochrany človeka a prírody, v tematických plánoch a ďalších plánoch, ktoré sú súčasťou plánu práce školy.
 - organizovať kurzy s danou tematikou
 - organizovať besedy s tematikou ochrany životného prostredia
 - zapájať sa do projektov s danou tematikou
- Rozvíjať hrdosť na vlastnú školu, na svoje mesto i štátnu príslušnosť.
 - neustále pracovať so žiakmi na imidži školy
 - zapájať žiakov do akcií organizovaných mestom Brezno
 - zviditeľňovať úspechy žiakov v regionálnych médiách
 - zapájať žiakov do medziškolských súťaží
- Zlepšovať materiálno-technické vybavenie školy, modernizovať a estetizovať interiér, v ktorom žiaci a pracovníci trávajú značnú časť pracovného dňa.
 - skultúrňovať prostredie žiakov úpravou tried, zrekonštruovanie sociálnych zariadení, chodieb
 - dobudovať školskú telocvičňu
 - doplniť chýbajúce didaktické prostriedky
 - vybudovať novú cvičnú kuchyňu
 - dobudovať učebňu IKT pre OV
 - dobudovať jednotlivé učebne o inventár podľa platných školských noriem
- Rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor a jeho stabilizáciu.
 - neustále umožňovať vzdelávanie pedagogických pracovníkov a podporovať ich v kariérovom raste
 - prijímať nových kvalifikovaných pedagógov

Národná stratégia zvyšovania úrovne a kontinuálneho rozvíjania čitateľskej gramotnosti

Význam čitateľskej gramotnosti potvrdzuje, že táto spôsobilosť je implementovaná do niekoľkých kľúčových kompetencií vymedzených európskym rámcom. Čitateľská gramotnosť je súčasťou kľúčovej zručnosti komunikácia v materinskom jazyku, ktorá okrem iného zahŕňa schopnosť písať a čítať rôzne typy textov, vyhľadávať, zbierať a spracúvať informácie, formulovať a vyjadrovať svoje vlastné argumenty (Európska komisia, 2005). Uvedenú schopnosť žiak využije aj v získavaní digitálnej zručnosti, ktorá je založená na schopnosti používať počítač na získavanie, posudzovanie, ukladanie, tvorbu, prezentáciu a výmenu informácií a na sprostredkovanie a účasť v spolupracujúcich sieťach prostredníctvom internetu. Zmysluplné využitie čitateľskej gramotnosti predpokladá ďalšia zručnosť – učenie sa, ako sa učiť, ktorá je definovaná ako schopnosť pokračovať a zotrvať v učení. Súčasťou tejto kľúčovej zručnosti je okrem iného aj schopnosť získavať, spracúvať a prispôbovať nové vedomosti a zručnosti. Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované do koncepcie obsahovej reformy školstva v Slovenskej republike a vyjadrené kľúčovými kompetenciami žiaka v Štátnom vzdelávacom programe (ŠPÚ, 2008). Prácu s informáciami vymedzujú dve kľúčové kompetencie:

1. kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa, v rámci ktorej žiak:

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja;
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa;
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať;

2. sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti), v rámci ktorých žiak:

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie;
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie. Z opisu požadovaných kompetencií v európskom i národnom rámci vyplýva, že podmienkou úspešného a zmysluplného fungovania človeka je jeho schopnosť orientovať sa v množstve informácií rôzneho druhu a rôznej kvality, čo zahŕňa výber, analýzu, syntézu a hodnotenie informácií v texte.

Kľúčové spôsobilosti sú začlenené do jednotlivých vzdelávacích oblastí, ktoré majú nadpredmetový charakter a do konkrétnych predmetov. Čitateľská gramotnosť sa primárne rozvíja v predmete slovenský jazyk a literatúra (SJL) a súčasne sa využíva, a tým aj rozvíja v učení sa na ktoromkoľvek predmete kognitívneho charakteru. Je na učiteľovi, aby na vyučovaní v konkrétnom predmete vytváral podmienky na to, aby sa žiak učil aj spracovaním informácií z textu. Vo vzdelávacej oblasti **Jazyk a komunikácia** sa kladie najväčší akcent na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod. Edukačné ciele predmetu slovenský jazyk a literatúra definujú komunikačné kompetencie ako spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie, zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie, spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať, schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.

Vo vzdelávacom štandarde pre predmet slovenský jazyk a literatúra je čitateľská gramotnosť vyjadrená v poznávacích a rečových kompetenciách, ktorými sú technika čítania a verejná prezentácia textu, pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti, analytické a interpretačné zručnosti, tvorivé zručnosti a informačné zručnosti. (ŠPÚ, ISCED 2, ISCED 3, 2008).

Súčasťou komunikačných jazykových kompetencií je čítanie s porozumením, písanie, aktívne počúvanie, kompetencia – učiť sa, ako sa učiť a cieľavedome riadiť vlastný život.

Od žiaka sa očakáva na optimálnej úrovni:

- vedieť výrazne čítať umelecký text,
- vedieť čítať umelecký a vecný text s porozumením,
- vedieť rozlíšiť a charakterizovať umelecký a vecný text z obsahovej i formálnej stránky,
- vedieť v texte analyzovať využité výrazové prostriedky, napr. terminológiu, synonymá, kompozíciu ap., z hľadiska autorovho zámeru a funkcie textu,
- dokázať identifikovať kľúčové slová textu,
- vedieť rozlíšiť v texte hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných,
- dokázať sformulovať hlavnú myšlienku textu,
- dokázať spracovať text – vytvoriť z neho konspekt, osnovu z prečítaného textu, tézu,
- dokázať posúdiť informačné zdroje, na základe ktorých bol text vytvorený,
- dokázať zhodnotiť text z hľadiska jazykovej kultúry,
- dokázať posúdiť subjektívnu využiteľnosť vecného textu,
- na základe svojich poznámok vedieť vyjadriť svoj estetický a emocionálny zážitok z prečítaného umeleckého textu,
- dokázať efektívne využiť zdroje informácií pri práci s vlastným i cudzím textom,
- ovládať základy kritického čítania, t. j. vedieť vnímať problémy nastolené textom a identifikovať chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú,
- dokázať vyjadriť svoj názor na riešenie reálnych problémov s využitím podnetov z prečítaného textu.

Čitateľská gramotnosť je zahrnutá do vzdelávacieho štandardu obidvoch zložiek predmetu. Zaradenie čitateľskej gramotnosti do jazykovej zložky vytvára lepší priestor na využitie vedomostí žiakov o formálnej stránke textu na poznávanie a porozumenie obsahu textu. Umožňuje to žiakovi pochopiť funkciu jazykových prostriedkov v texte a tým uľahčiť jeho porozumenie, pochopiť zmysluplnosť a potrebu poznatkov o jazyku v práci s textom ako zdrojom informácií. Prepojenie troch

základných spôsobilostí – čítanie s porozumením, písanie a hovorenie, detailne opísaných vo vzdelávacom štandarde jazykovej zložky predmetu SJL, je ďalšou dôležitou zmenou, ktorá vytvára lepšie podmienky na praktické využívanie poznatkov, ktoré získa žiak o jazyku a literatúre. Vzhľadom na problémy žiakov v súvislom vyjadrovaní o zistených súvislostiach, záveroch z textu a argumentov v hodnotení jeho obsahu a formy je potrebné viesť vyučovanie čítania s porozumením v rovnocennom prepojení s hovorením a písaním. Jednotlivé zručnosti v rámci čítania s porozumením rozvíjané v jazykovej zložke, má žiak využívať v literárnej výchove a naopak, analytické zručnosti v práci s umeleckým textom umožňujú žiakovi efektívnejšie pracovať s textami na jazykovej zložke predmetu. V literárnej výchove sa žiak učí nové poznatky o texte a aplikuje ich pri čítaní a porozumení umeleckých a vecných textov, ako aj v tvorbe vlastných textov na slohu. V predmete SJL sa žiak učí o texte, ale aj prostredníctvom textu. V ostatných predmetoch by mal teoretické vedomosti o texte a získané zručnosti v čítaní s porozumením využívať pri práci s textom ako s učebným zdrojom a pri tvorbe vlastného textu na vyučovaní v danom predmete.

Čitateľská gramotnosť je v modeloch gramotnosti pomenovaná pojmom funkčná gramotnosť, ktorú charakterizuje schopnosť spracovať textové informácie.

Teoretické východiská o funkčnej gramotnosti boli aplikované do metodiky medzinárodného výskumu Plsa, ktorý zisťuje úroveň 5 procesov (činností) porozumenia – získavanie informácií, utváranie širšieho porozumenia, rozvoj interpretácie, uvažovanie o obsahu textu, uvažovanie o forme textu – potrebných na úplné porozumenie súvislého a nesúvislého textu v rôznych situáciách čítania.

Základné čitateľské zručnosti:

1. Skimming - najprv je potrebné materiál preletieť: listovať, pozrieť si obrázky, nadpisy, podnadpisy, zvýraznené slová, obsah. Toto úvodné zoznámenie sa s materiálom by malo slúžiť na rozhodnutie, či sa mu budeme venovať hlbšie alebo nie.
2. Scanning – skenovanie textu je zručnosť využiteľná, napr. keď hľadáme konkrétny údaj – telefónne číslo, odchod vlaku, informáciu.
3. Search reading – výskumné čítanie je technika, ktorou hľadáme kľúčové slová a frázy, ktoré pomáhajú nájsť špecifické informácie. Spája sa s podrobnejším štúdiom nájdeného výrazu alebo frázy príp. napísania poznámok. Celý text v tomto prípade nie je dôležitý.
4. Extenzívne čítanie – je čítanie dlhších, súvislých textov vyžadujúcich všeobecné pochopenie.
5. Intenzívne čítanie – kratšie texty, výber špecifických informácií, presné detailné čítanie.

Vo vyučovaní sa odporúča využívať stratégie na podporu čitateľskej gramotnosti:

1. čitateľské strategické algoritmy, obsahujúce procedúry krok za krokom, napr. SQ3R, SQ4R,
2. heuristické strategické čítanie, napr. PLAN, PROR,
3. čitateľské stratégie podporujúce aktívne učenie sa, napr. KWL, generovanie otázok a odpovedí, napr. RAP, REAP,
4. kritické čítanie a kritické myslenie.

Popis jednotlivých čitateľských stratégií:

1. Stratégia SQ3R

(akronym SQ3R je vytvorený začiatočnými písmenami anglických slov: Survey, Question, Read, Recite and Review)

Nasledujúce metodické pokyny sú voľnou aplikáciou metodiky SQ3R:

1. Prezrite si text, obrázky, grafy, anotáciu, zhrnutie,... všetko čo je súčasťou textu, s ktorým budete pracovať.
2. Pokúste sa jednou vetou napísať váš predpoklad o čom text bude.
3. Prezrite si podnadpisy a prečítajte prvý riadok každého odseku.
4. Zmeňte podnadpisy na otázky.
5. Prečítajte si pozorne text každého odseku a odpovedzte na otázku, ktorú ste vytvorili z podnadpisu.
6. Pripravte si otázky do diskusie k prečítanej téme.
7. Pokúste sa graficky spracovať text.
8. Vypíšte kľúčové slová z textu.
9. Napíšte krátke zhrnutie textu (krátky sumár v rozsahu 5 riadkov).

2. Stratégia PLAN (Predict, Locate, Add, and Note)

PLAN je študijno-čitateľská aktivita vhodná na informačné texty, ktorá učí čítať heuristickým spôsobom.

PLAN je akronym 4 krokov, ktoré sa realizujú pred, počas a po prečítaní textu.

1. krok – predpoklad, predpoved'(predict). V tomto kroku odhadnite obsah a štruktúru textu a spracujte ju vo forme pojmovej mapy na základe názvu článku, podnadpisov, obrázkov, diagramov a pod.,
2. krok – lokalizujte(locate) známe a neznáme informácie v pojmovej mape vo forme značiek. Vedľa známeho pojmu poznačte (v) a vedľa neznámeho pojmu poznačte (?),
3. krok znamená – pridať(add), aplikujte počas čítania, pripíšte krátku charakteristiku k vyznačenému pojmu alebo jeho vysvetlenie,
4. krok – záznam(note) je záverečná fáza strategického čítania. Vedomosti získané z textu spracujte voľným prerozprávaním textu podľa pojmovej mapy, alebo vedomosti využite v pripravenej diskusii, alebo napíšte krátky sumár.

3. Stratégia KWL (What you Know– what you Want to know – what you Learned = Čo o téme už viem, čo by som chcel vedieť, čo som sa naučil)

Pri tvorbe študijných materiálov učiteľ často stojí pred dilemou ako spracovať učivo, aby vyžadovalo od študentov aktívne učenie sa. KWL je čitateľská stratégia, ktorá podporuje aktívne učenie sa a dá sa implementovať aj do tradične orientovaného vysvetľovania učiva. KWL metóda podporuje kritické myslenie a interakciu študent – učiteľ.

Použitie stratégie KWL

Študenti konštruujú tabuľku s tromi stĺpcami, ktoré vyplňajú pred a počas čítania. Pred čítaním si obnovujú doterajšie vedomosti o téme, tvoria tzv. vlastný tezaurus. Potom formulujú otázky, čo by ešte o téme chceli vedieť a v priebehu čítania a po prečítaní zosumarizujú nové poznatky, ktoré sa dozvedeli (naučili sa).

4. Stratégia RAP (Read, Ask, Paraphrase)

Stratégia RAP je zacielená na schopnosť študujúceho porozumieť hlavným myšlienkam a podporujúcim detailom prostredníctvom parafrázovania textu. Stratégia RAP má tri kroky: čítaj – klad si otázky – odpovedaj na otázky vlastnými slovami. Čítajte(Read) – vždy len jeden odsek. Spýtajte sa, čo je hlavnou myšlienkou tohto odseku a vytvorte na to otázku (Ask). Pokúste sa nájsť v odseku hlavnú myšlienku a podporujúce detaily. Odpovedajte na otázku vlastnými slovami (Paraphrase). Odpoveď si môžete pripraviť na papier alebo nahráť na audiozáznam. Z napísaných poznámok je možné spraviť pojmovú mapu, alebo inú pomôcku na opakovanie alebo precvičovanie učiva.

5. Stratégia REAP (Read, Encode, Annotate, Ponder)

REAP stratégia je špecifická aktivitou, pri ktorej sa tvorí anotácia textov. Kroky: čítaj (Read), dekoduj (Encode), poznač, spoznámkuj (Annotate) a premýšľaj (Ponder). Táto stratégia zahŕňa rôzne druhy anotácií. Každá anotácia zohľadňuje text z iného aspektu a pomáha študujúcim rozvíjať metakogníciu, pisateľské zručnosti a porozumieť hlavným myšlienkam. Anotácie majú aj ďalší prínos: zvyšujú pozornosť pri čítaní a čítanie sa tak stáva aktívnejšou činnosťou, sumarizácia textu zlepšuje výsledky študentov na skúškach a testoch.

- Čítaj (Read) – prvým krokom stratégie je prečítanie textu.
- Dekoduj (Encode) – druhým krokom je prerozprávanie textu vlastnými slovami.
- Spoznámkuj (Annotate) – tretím krokom je anotácia textu, ktorá je vlastne stručnou sumarizáciou, ktorá text vysvetľuje a/alebo hodnotí. Anotácia závisí od toho, z akého aspektu text hodnotíme alebo vysvetľujeme.
- Premýšľaj (Ponder) – na záver sa anotácia hodnotí z pohľadu presnosti a komplexnosti, vzhľadom na celkovú tému, ktorá je prezentovaná, a tiež na ciele a aktivity pri učení sa.

6. Stratégia Porovnaj – rozlíš

Je to stratégia založená na skúmaní dvoch alebo viacerých objektov, myšlienok, javov, ľudí, textov apod. tak, že sa sleduje ich podobnosť a odlišnosť. Môžeme porovnávať dva filmy, dve knihy, dve vedecké teórie, dve rôzne látky, dva spôsoby práce a pod.

7. Stratégia 3-2-1

Žiak vyhodnocuje získané informácie v týchto krokoch:

3 dôležité veci, ktoré boli v texte – vyhladá 3 informácie, ktoré považuje za dôležité.

2 veci, ktoré ťa zaujali – vypíše dve informácie, ktoré ho zaujali preto, že ide o nové informácie, alebo neboli v súlade s doterajšími vedomosťami žiaka apod.

1 vec, na ktorú si nenašiel v texte odpoveď – mohlo ísť o menej zrozumiteľný text, nedostatok skúseností alebo predchádzajúcich vedomostí žiaka.

Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti:

Predmetová komisia pre vzdelávaciu oblasť jazyk a komunikácia schválila nasledujúci plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti:

1. **Knižnica pre všetkých** - požičiavanie knižných titulov pre PZ, OZ a študentov
2. **Ako to je v našom meste** – návšteva mestskej knižnice – všetky ročníky
3. **Týždeň hlasného čítania** – na hodinách SJL v marci každého roka
4. **Máš básnické črevo?** – triedne súťaže v tvorivom písaní - marec
5. **Súťaž v prednese poézie a prózy** – triedne, resp. školské kolo
6. **Olympiáda zo SJL a cudzích jazykov** – podľa harmonogramu IUVENTY
7. **Podpora Európskeho dňa jazykov** – 26.9. každoročne – podporné aktivity: premietanie cudzojazyčných filmov, jazykové kvízy, tematické nástenky
8. **Rozhlasové čítanie** – 1x do mesiaca – výber slovenských klasikov; resp. tematicky podľa významných udalostí
9. **Školský časopis** – 2x do roka
10. **Priebežné dopĺňanie knižných titulov do „čitateľského kútika“ vo vestibule školy**
11. **Na hodinách cudzieho jazyka - dramatizácia rozprávky** – aspoň raz ročne

V oblasti zvýšenia pozornosti a zabezpečenia výučby smerujúcej k efektívnej a cielenej prevencii prejavov rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu, extrémizmu a ostatných foriem intolerancie budeme realizovať niektoré z uvedených aktivít podľa vlastného výberu:

1. Exkurzie do koncentračných táborov a pamätných miest holokaustu Slovenská republika: Múzeum holokaustu v Seredi, Múzeum židovskej kultúry v Bratislave, Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici, Ústav pamäti národa v Bratislave, Pamätník rómskeho holokaustu v Dubnici nad Váhom, Pamätník rómskeho holokaustu v Dunajskej Strede a iné, Poľská republika: Koncentračný tábor v Osvienčime-Brezinke a iné, Česká republika: Koncentračný tábor v Terezíne
2. Návštevy miest a obcí, kde boli postihnutí fašistickými represáliami Židia, Rómovia a príslušníci ostatných národov, etník, politických a sociálnych skupín Slovenská republika: Baláže, Čierny Balog, Kalište, Kremnička, Kľak, Ostrý Grúň a iné, Česká republika: Lidice, Ležáky, Brno a iné.
3. Realizácia projektov a súťaží zameraných na aktivity, ktoré vyjadrujú postoj žiaka k téme alebo historickej udalosti pod názvom „Kto nepozná svoju históriu, tak sa z nej nepoučí a stále ju opakuje“
 - a) „Pátranie do minulosti“ – životné príbehy obetí holokaustu, fašizmu a nacionalistickej ideológie, rozhovory s ich rodinnými príslušníkmi;
 - b) umelecké projekty/súťaže s historickým, právnym a hodnotovým zameraním (výtvarné a pod.);
 - c) literárne projekty/súťaže s historickým, právnym a hodnotovým zameraním (eseje, spomienkové denníky a pod.).
4. Organizovanie besied s pamätníkmi fašistického prenasledovania a teroru, resp. s ich rodinnými príslušníkmi.

Na vyučovacích hodinách dejepisu, občianskej náuky, etickej výchovy, náboženskej výchovy/náboženstva, slovenského jazyka a literatúry budeme uplatňovať vhodné metódy, ktoré rozvíjajú u žiaka kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú úroveň vzdelávania. Hlavným zámerom je prostredníctvom aktivizujúcich metód posilniť u žiaka poznatkovú bázu o emocionálny rozmer, rozvíjať kompetenciu komplexného prístupu pri utváraní jeho názorov a postojov.

Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.1 (účinnosť od 1.9.2014 počnúc prvým ročníkom)

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Vzhľadom na nedostatočné skúsenosti a ešte neosvojený požadovaný stupeň zodpovednosti, súčasný absolvent strednej školy nebude vykazovať rovnaký stupeň znalostí v oblasti osobných financií ako starší, finančne gramotný dospelý. Finančne gramotní absolventi stredných škôl by však mali aspoň vo všeobecnosti chápať všetky kľúčové aspekty osobných financií. Títo absolventi budú mať istotu, že budú samostatne schopní nájsť si a použiť informácie potrebné pri špecifických finančných výzvach, zoči-voči ktorým sa môžu čas od času ocitnúť. Práve v súvislosti s týmto Národný štandard finančnej gramotnosti naznačuje, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií.

Tieto sú usporiadané nasledovne:

Témy, Kompetencie a čiastkové kompetencie

Kompetencie sa postupne zameriavajú na minimálnu úroveň, až do momentu absolvovania strednej školy. Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Celkovo sú Témy zoradené do siedmich vybraných kategórií finančnej gramotnosti – Človek vo sfére peňazí; Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí; Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca; Plánovanie a hospodárenie s peniazmi; Úver a dlh; Sporenie a investovanie; Riadenie rizika a poistenie.

Absolvent strednej školy (vyššieho sekundárneho vzdelávania) by mal byť schopný:

- ✓ nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- ✓ poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- ✓ stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- ✓ rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť sporiť,
- ✓ efektívne používať finančné služby,
- ✓ plniť svoje finančné záväzky,
- ✓ zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
- ✓ porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- ✓ hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie, inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- ✓ porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- ✓ orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a ostatné finančné inštitúcie),
- ✓ orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 (účinnosť od 1.9.2017 počnúc prvým ročníkom)

NŠFG je usporiadaný do šiestich tém: **Finančná zodpovednosť spotrebiteľov; Plánovanie, príjem a práca; Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov; Úver a dlh; Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie. Poradie tém nie je určené**, určuje ho škola v rámci implementácie do svojho školského vzdelávacieho programu. Jednotlivé témy sú rozpísané do čiastkových kompetencií. Tieto čiastkové kompetencie sú popísané na úrovniach, pričom na týchto úrovniach sú opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť žiaci schopní preukázať

Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025

Zámerom Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 je posilniť aktivity vyplývajúce zo „Správ o plnení národného programu prevencie obezity v Slovenskej republike za roky 2010 – 2014“ a vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii a eliminuje epidemický výskyt nadhmotnosti a obezity.

Nesprávne stravovacie návyky, stres a fyzická inaktivita predstavujú významné faktory obezity u dospelých, rovnako ako aj u detí a mladých ľudí. Uvedené faktory vedú k nadhmotnosti a obezite a v dôsledku toho sa môžu uplatniť nezávislé rizikové faktory chronických neprenosných ochorení. Ide o vysokú hladinu cholesterolu, vysoký krvný tlak a abnormálnu glukózovú toleranciu. U detí a mladých ľudí vyvážená strava a fyzicky aktívny životný štýl môže znížiť riziko nadhmotnosti a obezity v dospelosti, ako aj prispieť k zdravému rastu a vývinu.

V súlade so Strategickým rámcom starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030:

Cieľ č. 1. Znížiť mieru obezity populácie zo súčasného 16,9 % obéznych z celej populácie Slovenskej republiky na 15,8 % podľa OECD. Cieľ vychádza z EU akčného plánu detskej obezity 2014 – 2020, ktorým je prispieť k zastaveniu nárastu nadhmotnosti a obezity u detí a mladých ľudí (od 0 do 18 rokov) a dospelých prostredníctvom opatrení v oblastiach výživy a pohybovej aktivity do roku 2025.

Cieľ č. 2. zníženie nedostatku fyzickej aktivity v kontexte Globálneho akčného plánu pre prevenciu a kontrolu chronických ochorení 2013 – 2020.

Podpora zdravšieho prostredia v školách

Priorita: Ustanoviť zdravie ako prioritu na školách

Deti a mladí ľudia trávajú väčšinu svojho dňa v škole a v rámci stravovania zvyčajne konzumujú aspoň jedno jedlo denne prinesené z domu alebo poskytované v rámci zariadenia školského stravovania. Zdravé prostredie v školách je dôležitým prvkom pri riešení otázky nadhmotnosti a obezity u detí a mladých ľudí. Z týchto dôvodov by sa pozornosť mala zamerať na to, aby jedlá, poskytované v rámci školského stravovania, spĺňali kritériá kladené na vyváženú výživu.

Informovať a vzdelávať rodičov detí o vyváženom spôsobe stravovania a tzv. správnej voľbe potravín V snahe vytvoriť celoživotný vyvážený spôsob stravovania a zdravé životné návyky je potrebné začať uplatňovať intervencie od najútlejšieho veku s cieľom zvrátiť negatívne trendy výskytu nadhmotnosti a obezity u detí a mladých ľudí.

Podpora fyzickej aktivity

Priorita: zvýšiť pravidelnú účasť detí pri športe alebo iných fyzických aktivitách

Fyzická aktivita hrá dôležitú úlohu pri udržiavaní zdravého životného štýlu. Existuje množstvo dôkazov o pozitívnom vzťahu medzi fyzickou aktivitou a duševným zdravím, duševným vývojom a kognitívnymi procesmi. Nielenže sú dostatočné a kvalitné hodiny telesnej výchovy s riadnym povzbudením a posúdením pokroku žiakov nutnosťou, ale „prostredie podporujúce fyzickú aktivitu“ sa musí vytvoriť poskytnutím prístupu do priestorov pre aktívnu hru ako je školský dvor a športové haly. Aktívne prestávky by sa mali podporovať ako súčasť rozvrhu školy. Je potrebné zvýšiť počet hodín telesnej výchovy a rovnako zvýšiť ich kvalitu, nakoľko Slovensko patrí k členským štátom EÚ s najnižším počtom hodín telesnej výchovy. Plnenie cieľov je realizované prostredníctvom programov, projektov, aktivít vo významných dňoch, kampaní, ktoré si realizujú a koordinujú jednotlivé regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike a ďalšie subjekty.

Pilotný projekt – kampaň „Do školy na bicykli“

Program „Školské mlieko“

Cieľom programu je zvýšiť spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov u detí a žiakov, a tak prispieť k zabezpečeniu zdravej výživy a vytvárať zdravé stravovacie návyky. V rámci programu sa poskytujú deťom a žiakom mliečne výrobky za cenovo výhodnejších podmienok.

Program „Školské ovocie“

Hlavným cieľom programu je zvýšiť konzumáciu ovocia a zeleniny u detí, vplývať na zmenu ich stravovacích návykov a predchádzať chorobám z nadhmotnosti a obezity.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

3.1 História školy

Naša škola vznikla v roku 1952. Počiatky vzniku sprevádzali veľké ťažkosti, pretože na tú dobu neboli ešte poznatky o pedagogickej práci a nebolo odborníkov pre výchovu a vzdelávanie. Veľké problémy boli i so zabezpečením vhodných priestorov pre teoretické vyučovanie. Tento problém sa riešil rekonštrukciou starej školy na Rázusovej ulici. Napriek tomuto

riešeniu podmienky pre vzdelávanie boli veľmi zlé, hlavne, čo sa týkalo hygieny a hlučnosti. I v takýchto podmienkach nadšenie pedagógov zabezpečovalo, na tú dobu, kvalitnú výchovu a vzdelávanie. V roku 1965 vedenie Mostárne Brezno pristúpilo k výstavbe novej školy, ktorá bola daná do užívania v roku 1967 a postupne sa areál dobudovával. Naša učilište sa zaraďovalo medzi popredné učilišťa v kraji a za 50 rokov existencie vychovalo 6719 absolventov. Medzi aktivity školy patrila družba so školou vo Warene, v bývalej NDR i družba so slovenským gymnáziom v Bekéscabe. K všestrannému rozvoju osobnosti prispieva i kultúrno-osvetová činnosť a športová činnosť. V minulosti sa žiaci masovo zúčastňovali na činnosti krúžkov, organizovali sa rôzne súťaže, na ktorých sme získavali popredné umiestnenia. Historickým medzníkom v živote SOU je 1. apríl 1991, kedy sme sa oddelimitovali od materského podniku Mostáreň Brezno a našim novým zriaďovateľom sa stalo MH SR. Za metodickéj pomoci pracovníkov odboru riadenia SOU sa nám podarilo prekonať množstvo prekážok, s ktorými SOU zápasilo. Podarilo sa nám rekonštruovať vodovod, uskutočniť plynofikáciu, rekonštruovať strechy a kúrenie, čím SOU získalo solídne podmienky pre výchovu a vzdelávanie. Od 1. júla 2001 prešla zriaďovateľská funkcia na krajské úrady a od 1. júla 2002 pod Banskobystrický samosprávny kraj. Od 1.septembra 2008 bolo Stredné odborné učilište vyradené zo siete škôl a pričlenené k Spojenej škole v Brezne, ako jedna z jej organizačných zložiek s názvom Stredná odborná škola. Doposiaľ posledná zmena bola zrealizovaná 1.septembra 2010. Zmenilo sa sídlo Strednej odbornej školy z Mládežníckej 3 na Laskomerského 3, čím sa všetky tri zložky Spojenej školy sústredili v jednej budove. Škola bola od 1.9.2014 premenovaná na Stredná odborná škola techniky a služieb Brezno.

Silné stránky školy:

- Širokospektrálne zameranie školy na učebné a študijné odbory v oblasti služieb a strojárstva
- Kvalita a skúsenosť pedagogických pracovníkov
- Kvalitná vybavenosť odborných učební
- Záujem zamestnávateľov o absolventov našej školy hlavne v strojárskych profesiách
- Kvalitná spolupráca s podnikateľskou sférou pri zabezpečovaní odborného výcviku žiakov
- Kvalitná prezentácia školy na verejnosti

Riziká školy:

- Pomerne nízka vedomostná úroveň žiakov prichádzajúcich zo ZŠ
- Nepriaznivý demografický vývoj v regióne
- Nezaujem rodičov o študijné výsledky svojich detí
- Zlá ekonomická situácia rodín našich žiakov
- Silná konkurencia škôl v regióne

3.2 Charakteristika školy

Pred zlúčením škôl do súčasnej Strednej odbornej školy techniky a služieb prebiehalo teoretické vyučovanie v troch pôvodných budovách. V Podbrezovej – časti Lopej pre Školu podnikania, na SOŠ v Brezne, Mládežnícka 3 a v budove SPŠ.

Praktické vyučovanie bolo a v súčasnosti je realizované v priestoroch Spojenej školy, resp. Strednej odbornej školy techniky a služieb v Brezne (od 1.9.2014) a prevádzkach v okolí Brezna.

V priestoroch SOŠ techniky a služieb Brezno máme zriadené tieto pracoviská:

- Pracovisko pre hostinského (cvičná kuchyňa, cvičná jedáleň, učebňa stolovania)
- Pracovisko pre predavačov (cvičná predajňa, výuková miestnosť)
- Pracovisko pre odbor výroba konfekcie so šijacími strojmi a strižňou
- Kompletná výučba pre strojársku profesiu a profesiu stolár sa uskutočňuje v dielňach SOŠ techniky a služieb v Brezne, ktoré sú vybavené na plne profesionálnej úrovni.
- Učebne s prístupom na internet
- Sklady inventárov a polotovarov
- Hygienické, sociálne zariadenia a šatne pre žiakov

Od školského roku 2010-2011 sa aj teoretické vyučovanie realizuje v priestoroch vtedajšej SPŠ. Všetky odborné učebne s popisovaným zariadením sú plne funkčné aj v nových priestoroch. Pre potreby SOŠ techniky a služieb v súčasnosti plne využívame:

- Odborné učebne informatiky s počítačmi, dataprojektorom a pripojením na internet
- Multimediálne odborné učebne s počítačmi, dataprojektorom a pripojením na internet
- Odborné učebne pre odbornú prax s počítačom, dataprojektorom a pripojením na internet
- Univerzálne odborné učebne s počítačom, dataprojektorom a pripojením na internet
- Jazykové laboratória s interaktívnymi tabuľami
- Zároveň podľa potrieb využívame všetky odborné učebne vrátane dvoch telocviční.

Pedagogickí zamestnanci teoretického a praktického vyučovania majú v súčasnosti k dispozícii zborovňu a každý má taktiež pridelený pracovný priestor v školských kabinetoch. Manažment školy a hospodársky úsek má svoje priestory. Samostatný priestor má vyhradený výchovný poradca. Škola má pomerne dobre vybavenú školskú knižnicu. Každá trieda má svoje vlastné priestory šatne na odkladanie osobných vecí a prezúvok. Škola má dostatočné množstvo zrekonštruovaných hygienických a sociálnych zariadení. Súčasťou školy je aj školská jedáleň a školský internát.

3.3 Plánované aktivity školy

Škola bude aj naďalej pracovať na skvalitnení a modernizácii vyučovacieho procesu tak, aby sa stala atraktívnou vzdelávacou inštitúciou, kde bude možnosť získania rôznych stupňov vzdelania. Naďalej budeme pracovať nielen na kvalitnom vzdelávacom procese, ale aj na mimoškolských aktivitách – v práci budú pokračovať rôzne záujmové krúžky / jazykové, športové, internetové, barmanský, cukrársky a iné/, ako to bolo aj doposiaľ. Žiakov budeme motivovať zapájať sa do rôznych súťaží, projektov a športových a kultúrnych akcií.

Veľmi pozitívne hodnotíme vstup našej školy do 1. strojárskoho klastra, kde sme jedným zo zakladajúcich členov. Záštitu nad týmto strojárskym klastrom prevzal BBSK. Očakávame, že nám to prinesie ďalšie možnosti podieľať sa na rôznych projektoch, ktoré podporia vzdelávanie žiakov v našej škole v toľko žiadaných strojárskych profesiách na trhu práce.

Škola má záujem a plne pracuje na zavedení duálneho systému vzdelávania v jednotlivých odboroch. Rokujeme so zamestnávateľmi z okolia, ktorí poskytujú našim žiakom možnosť odborného výcviku a odbornej praxe na pracoviskách zamestnávateľa, o možnosti zavedenia takéhoto systému vzdelávania.

3.4 Charakteristika pedagogického zboru

Na Strednej odbornej škole techniky a služieb pracuje pomerne stabilný počet pedagogických zamestnancov - učiteľov TV a majstrov OV, väčšinou na plný pracovný úväzok a spĺňajúci odbornú a pedagogickú spôsobilosť.

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy:

Plán kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov je súčasťou ročného plánu školy. Prioritou vedenia školy je vytvárať podmienky pre vzdelávanie učiteľov, a tým neustále pracovať na ich kariérnom raste. Aj naďalej budeme pracovať na:

- vzdelávaní začínajúcich učiteľov
- nadväzujúcom vzdelávaní učiteľov
- vzdelávaní multiplikátorov pre všeobecno - vzdelávacie predmety
- vzdelávaní v IKT technológiách
- e- learningovom vzdelávaní
- projektovom vzdelávaní
- získavaní kvalifikačných skúšok, atestácií

3.5 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

3.6 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov

Je zakomponovaný v pracovnom poriadku a v pláne práce školy . Zameriava sa na kontrolnú a hospitačnú činnosť na jednotlivých úsekoch. Kontrola je zameraná na kvalitu a úroveň vzdelávania na teoretickom a praktickom vyučovaní, dodržiavanie platnej legislatívy, dodržiavanie zásad BOZP a PO na všetkých pracoviskách školy.

Hodnotenie zamestnancov uskutočňujeme týmito metódami:

- hospitačná činnosť priamych nadriadených
- pohovory s vyučujúcimi
- autodiagnostický dotazník k hodnotiacemu pohovoru, ktorého súčasťou je aj:
vyplnenie osobného plánu činnosti pedagogického zamestnanca na začiatku školského roka
a analýza dosiahnutých cieľov na konci školského roka
- meraním výsledkov žiakov
- hodnotenie učiteľov žiakmi (spätná väzba)

3.7 Projekty a medzinárodná spolupráca

Škola sa postupne zapája do rôznych projektov vyhlasovaných či už MŠ SR, alebo iných vzdelávacích inštitúcií. Škola sa zapájala do týchto projektov:

- projekt občianskeho združenia Tatrý: „ Na skládke nie sme krátky“
- projekt „Červené stužky
- Euroscola
- Európa v škole
- Spotreba pre život
- Poznaj svoje peniaze
- Týždeň modrého gombíka

Okrem týchto taktiek aj množstvo menších projektov.

- **Najvýraznejším** projektom, v ktorom chceme aj v budúcnosti pokračovať, je **projekt Leonardo da Vinci (v súčasnosti Erasmus+)**. V rámci tohto projektu sa naši žiaci v odbore hostinský, spoločné stravovanie, čašník, servírka a stolár už viackrát zúčastnili na zahraničnej stáži v Nemecku, kde získavali nové skúsenosti a jazykové zručnosti. V školskom roku 2010/2011 projekt úspešne pokračuje a naši žiaci sa zúčastnia stáže v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska. Keďže projekt bol veľmi úspešný, je prioritou vedenia školy aj naďalej v tomto projekte pracovať a získať naň požadovaný grant.

3.8 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Jedným z prioritných zámerov školy je neodmysliteľná komunikácia so sociálnymi partnermi a verejnosťou.

3.9 Spolupráca s rodičmi

Komunikácia školy s rodičmi prebieha formou zasadnutí rady rodičov, ktoré sa konajú minimálne 4- krát počas školského roka. Problémom však je, že sa ich zúčastňuje minimálne percento

rodičov. Dôvod je nezáujem o študijné výsledky svojich detí. Na plenárnom a triednych rodičovských združeniach sú rodičia informovaní o výchovno-vzdelávacom procese a o zámeroch školy. Pri škole pracuje aj Rodičovská rada a rodičia sú zastúpení aj v Rade školy. Priebežné aktivity školy môžu rodičia sledovať aj na webovej stránke školy <http://www.ssbrezno.edupage.org/>

3.10 Zamestnávateľia

Škola spolupracuje s podnikateľskou sférou v regióne a blízkom okolí na pomerne dobrej úrovni. Najlepšie kontakty máme s gastronomickými podnikmi, kde naši žiaci vykonávajú odborný výcvik a odbornú prax. Veľmi dobrú spoluprácu máme aj s obchodnými reťazcami ako sú Tesco, Billa, COOP Jednota v rámci OV v odbore predavač. Spolupráca funguje na základe zmluvných vzťahov. Našou prioritou je zlepšiť spoluprácu aj so strojárskymi firmami v regióne. Prvým krokom už bolo oslovenie týchto firiem pre vzájomnú spoluprácu pri výchove a vzdelávaní žiakov v strojárskych profesiách. Dokonca sa nám podarilo podpísať prvé zmluvy o budúcej spolupráci s firmou Slovpump-Trade a.s. Závadka nad Hronom a Bohuš s.r.o. Sú to prvé kroky. Dúfame, že aj ostatné strojárске firmy rýchlo pochopia, že pre získanie nových odborníkov treba pomôcť aj s ich výchovou a vzdelávaním.

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 2414 L – STROJÁRSTVO, ZAMERANIE 01 – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23, 24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Študijný odbor strojárstvo nadväzuje na predchádzajúce štúdium v trojročných strojárskych učebných odboroch a umožňuje žiakom doplniť a rozšíriť si všeobecné a odborné vzdelanie na požadovanej úrovni a získať úplné stredné odborné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou, aj pre študentov študujúcich popri zamestnaní.

Vzdelávanie v strojárstve má veľkú perspektívu aj vďaka množstvu iných príležitostí, keďže strojáři sú žiadaní v rôznych odvetviach sektoroch hospodárstva. Strojárom sa ponúkajú široké možnosti uplatnenia napr. aj v oblastiach informačných a komunikačných technológií, výrobe a oprave automobilov, strojárstve, staviteľstve, údržbe a oprave strojov a zariadení. Zároveň im umožňuje získané vedomosti aplikovať v praxi pri riešení praktických problémov a vykonávaní praktických úkonov v profesii. Skutočne široké perspektívy a množstvo príležitostí čaká na absolventov stredných škôl so zameraním na strojárstvo. Tento vzdelávací program poskytne nevyhnutný základ vedomostí a zručností, ktoré reagujú na potreby trhu, potreby regiónu a požiadavky zamestnávateľov.

Vhodným zoskupením odborných predmetov je štúdium orientované na výrobu, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení. Jeho príprava a vzdelávanie poskytuje aj možnosti ďalšieho vysokoškolského štúdia. Absolvent získava vedomosti a zručnosti umožňujúce jeho uplatnenie na pracovnom trhu v Slovenskej republike, ale aj v rámci krajín EÚ.

Všeobecné vzdelávanie tvorí základ profilu absolventa. Cieľom jazykového vzdelávania je rozšírenie a uplatňovanie získaných základných vedomostí, týkajúcich sa zemepisných, hospodárskych, spoločensko-politických a kultúrnych reálií vlastnej krajiny a danej jazykovej oblasti. Žiaci majú získať primeranú komunikatívnu kompetenciu v spoločenskej i profesijnej oblasti. V spoločenskovedných predmetoch si upevňujú poznanie dôležitosti celoživotného vzdelávania, princípy demokracie, tolerance, mravnosti, etiky a zodpovednosti. Absolventi majú predpoklady pre občianske konanie a správanie.

V predmetoch prírodovedného zamerania sa učia chápať deje prebiehajúce v ich okolí, dokážu ich reálne vysvetliť, prípadne matematicky a graficky znázorniť. Poznajú základy ekologických zákonitostí v prostredí a integrácie človeka a prostredia. V predmete informatika získajú užívateľské vedomosti výpočtovej techniky, potrebné pre samostatné práce.

V odbornom vzdelávaní je umožnené žiakom osvojiť si poznatky o podstate zákonitostí, princípov, javov a ich vzájomných vzťahov. Príprava zameraná na oblasť odborných strojárskych predmetov: strojárská technológia, strojárská konštrukcia, počítačová podpora konštruovania a konštrukčné cvičenia. Žiaci získavajú technickú zručnosť pri tvorbe a návrhoch konštrukčných celkov, oboznámia sa s technológiou výroby, materiálmi používanými v strojárstve, strojmi a novými grafickými programami.

Vyučovacie metódy

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie samostatného učenia a práce hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy formou diskusií alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti

a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitosť medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – súťaž, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Kvalita vyučovania v študijnom odbore Strojárstvo je zabezpečená aj podporovaním zavádzania a využívania IKT technológií vo vyučovacom procese, vybavením odbornej učebne (14 počítačov s grafickým softvérom, internetom), organizáciou vyučovania odborných predmetov formou samostatných, skupinových prác a projektových prác. K skvalitneniu odbornej a jazykovej prípravy v nemalej miere prispieva aj možnosť zúčastniť sa niekoľkotýždňových stáží v zahraničí pre najlepších študentov, účasť na exkurziách v strojárskych podnikoch a odborných výstavách.

Klasifikácia žiakov

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia a klasifikácie podrobne rozpracované v bode 10. ŠKVP. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma štúdia:	Externá, večerná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	- úspešné vykonanie záverečnej skúšky v príslušnom trojročnom učebnom odbore - preukázanie požadovaných vstupných vedomostí formou prijímacieho konania - zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške maturitné vysvedčenie
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Výkon činností technika konštrukčného, technologického, montážneho a prevádzkového charakteru, ale aj na ďalšie funkcie v odborných útvaroch v súlade so svojim zameraním
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Možnosti ďalšieho vysokoškolského bakalárskeho alebo inžinierskeho vzdelávania v príbuzných odboroch, pomaturitné špecializačné vzdelávanie.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe **Strojárstvo** v študijnom odbore **2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení** zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie.

Teoretické a praktické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na Laskomerského 3, Brezno. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú

komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania. Osvojujú si základy matematiky, fyziky a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky a všeobecných poznatkov zo strojárstva. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj základných a nadstavbových zručností žiaka s využitím CAD programov, ďalej na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie v oblasti podnikania a manažmentu osobných financií.

Maturitná skúška sa bude konať v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Vyplyvajú z dosiahnutého predchádzajúceho stupňa vzdelania 3C.

Školský vzdelávací program Strojárstvo je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na doporučenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy.

Do študijného pomeru môžu byť prijatí chlapci a dievčatá bez porúch obmedzujúcich funkciu nosného a pohybového systému sťažujúcich dlhšie státie, ako sú poruchy chrbtice, dolných končatín (ťažšieho charakteru), horných končatín a ochorenia veľkých a malých kĺbov sťažujúcich funkčnú zdatnosť rúk. Uchádzač nemá mať chronické a alergické choroby kože (najmä kože rúk a tváre) a dýchacích ciest. Uchádzač nesmie trpieť ani na dekompenzované a subkompenzované záchvatové stavy, nervové choroby sprevádzané poruchami funkcií a koordinácie. Uchádzači nesmú mať závažnejšie poruchy sluchu (vyžadovaná sluchová ostrosť 3 m pre obojstranný šepot), ani poruchy zraku (zraková ostrosť musí byť aspoň 5/5 do blízka J. Č. 1, ďalekozrakosť s prípadnou korekciou, s astigmatizmom do 1,0 cyl D, bez vnútroočných zmien disponujúcich s odklopením sietnice) a nesmú sa vyskytovať ani poruchy farbcitu.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady hygieny práce, protipožiarnej ochrany a ochrany životného a pracovného prostredia.

V priestoroch určených na praktické vyučovanie je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavaním týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Základné podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia sú:

1. Dôkladné oboznámenie žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi.
1. Používanie technického vybavenia zodpovedajúceho bezpečnostným a protipožiarnym predpisom.
2. Používanie osobných ochranných a pracovných prostriedkov podľa platných predpisov a noriem.
3. Vykonávanie stanoveného dozoru.

4.6 Hodnotenie

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto **funkcie**:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a jeho nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

ŠKVP Strojárstvo odporúča počas celého štúdia akceptovať tieto funkcie a **na základe** nižšie uvedených **kritérií** využívať nasledovné **formy** hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard),
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka z jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom.

3) podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia.

4) podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť,
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

- a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,
- b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6) podľa prostredia

- a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
- b) externé hodnotenie, prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- **Kritériá hodnotenia** v programe sú definované na jeden výkon, sú konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti.
- **Spôsoby a postupy hodnotenia** sú nasledujúce:
 - a) podľa počtu skúšaných žiakov - individuálne, skupinové, frontálne
 - b) podľa časového zaradenia
 - priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
 - súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
 - záverečné skúšanie (maturitné alebo opravné skúšky).
 - c) podľa spôsobu vyjadrovania sa
 - ústne hodnotenie (otázka – odpoveď),
 - písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
 - praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).

- d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (výrobok, proces, postup). Odporúčame zaviesť tzv. „Portfólio“ ako súbor dokumentov o rôznych aktivitách žiaka a jeho výsledkoch, ako aj o oblastiach jeho aktivít, činností a miery ich praktického zvládnutia. Je to súbor dôkazov, ktoré umožňujú hodnotiť rozvoj kompetencií za určité obdobie. *Pri hodnotení praktických kompetencií sa veľmi osvedčilo hodnotenie na základe „Referencií“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE	VŠEOBECNÉ (KOGNITÍVNE) KOMPETENCIE
Praktické cvičenia	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia)
Simulované situácie	Písomné odpovede (testy)
Úloha hrou	Projekt
Ústne odpovede	Zistenie
Projekt	Stanovenie (niečo určiť)
Zistenie	Porovnanie
Stanovenie (niečo určiť)	Prípadová štúdia
Prípadová štúdia	Školská práca
Zapisovanie do pracovnej knihy	Úlohy a cvičenia
Protokoly	
Správy	
Osobný rozhovor	Dotazník

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- ✓ praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,
- ✓ písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,
- ✓ portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase.

Organizačné a metodické pokyny sa týkajú všeobecne záväzných právnych predpisov, dokumentácie a pravidiel pre maturitnú skúšku.

V oblasti OVP je zavedené systematické hodnotenie žiakov v kombinácii ústnej a písomnej formy, v praktickej príprave pestrú škálu praktických úloh a riešenie odborných problémových situácií.

5 PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L 01 STROJÁRSTVO – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23, 24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná

5.1 Charakteristika absolventa

Absolventovi študijného odboru **2414 L 01 strojárstvo - výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení** poskytuje ŠKVP prípravu so širokým všeobecnovzdelávacím základom a s odbornými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami tak, že je schopný uplatniť sa v technologických, konštrukčných, hospodárskych aj obchodných činnostiach výroby priemyselného aj individuálneho charakteru, pre ktoré je podmienkou úplné stredné odborné vzdelanie.

Pre kvalifikované vykonávanie odborných činností získava absolvent nevyhnutné všeobecné vzdelanie s dostatočnou adaptabilitou na príbuzné odbory. Absolvent získa schopnosť aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri riešení úloh samostatne aj v tíme. Rozsah získaných vedomostí a zručností mu umožňuje sa ďalej vzdelávať v niektorom vzdelávacom programe vysokej školy v danom alebo príbuznom odbore.

Absolvent študijného odboru strojárstvo je kvalifikovaný pracovník, schopný uplatniť sa v rôznych činnostiach strojárkej výroby priemyselného a individuálneho charakteru. Je schopný samostatne vykonávať opravy, montáž a výrobu súčiastok a mechanizmov, strojov, prístrojov a zariadení, zvládnuť diagnostikovanie a odstraňovanie porúch klasických a programovaných strojov a zariadení pri dodržaní bezpečnostných predpisov, ISO noriem a zásad starostlivosti o životné prostredie. Vykonáva všetky bežné prevádzkové práce na základe použitia technickej dokumentácie, ale aj samostatného vytvorenia technickej a technologickej dokumentácie pri racionálnom využívaní materiálov a energií.

Absolvent je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať. Je schopný pracovať v tíme, aktívne sa podieľať na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj poznatkov v oblasti strojárstva, ovládať dôležité manuálne zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Je schopný používať racionálne metódy práce, uplatňovať moderné metódy, technológie, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a iniciatívu. Je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, logicky myslíaci, schopný pracovať samostatne.

Absolvent je schopný po niekoľkomesačnej nástupnej praxi vykonávať funkcie súvisiace s riadením a organizovaním výrobných činností a činností súvisiacich s prípravou výroby, ako aj s odbytom tovarov a služieb, obstarávaním, nákupom a predajom, skladovým hospodárstvom a so zabezpečovaním hospodárneho chodu výroby na úrovni robotníckych a stredných technicko-hospodárskych činností.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu **Strojárstvo** absolvent disponuje nasledujúcimi kompetenciami:

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v 1 cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné, komunikačné a grafické technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Kompetenčný profil absolventa sme vytvorili na základe kompetencií uvedených v ŠVP a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi a potrebami regiónu. Týmto má absolvent

študijného odboru garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a kompetencií v závislosti od potrieb zamestnávateľov.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru **2414 L 01 strojárstvo - výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení** po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

a) *Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti*

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návrhy k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávania, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b) *Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti*

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť úlohy
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,

- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niešť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niešť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehovárание, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahoch
- pracovať so základnými informáciami v dvoch cudzích jazykoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,

- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolani,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedome a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky on-line a off-line komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímajú a činy, ktoré vykonávajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbii a diskriminácii,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,

- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľa sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti sociolingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so sociokultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,

- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesijných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu realitu, fyzikálny model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

5.2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- poznať technické zobrazovanie strojových súčiastok a konštrukčných celkov v strojárstve,
- poznať základnú odbornú terminológiu pre strojárstvo,
- poznať strojové súčiastky a mechanizmy používané v strojárstve,
- ovládať technické výpočty s využitím odbornej technickej literatúry a noriem,
- poznať teoretické základy princípov činnosti strojov a zariadení,
- poznať základné druhy materiálov a polotovarov používaných v strojárstve, ich postup výroby,
- poznať metódy zisťovania technických vlastností materiálov,
- poznať metódy tepelného spracovania a povrchových úprav materiálov,
- poznať základné technologické postupy ručného a strojného spracovania, strojného obrábania, tvárnenia, zlievania, zvarovania, montáže a funkčných skúšok strojárskych polotovarov a výrobkov,
- poznať základné technologické postupy montáže, diagnostikovania, demontáže a opráv strojov, zariadení, mechanizmov a ich komponentov,
- poznať základné predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady hygieny práce a ochrany životného prostredia,
- poznať základné automatické systémy,
- poznať základné práva a povinnosti vyplývajúce z postavenia zamestnanca v základnej ekonomickej štruktúre podniku,
- poznať základné princípy drobného podnikania a problematiku súvisiacu so založením živnosti,
- ovládať postupy používania strojov, prístrojov, nástrojov a prípravkov, mať prehľad o navrhovaní jednoduchých výrobných pomôcok,
- definovať základné ekonomické zákonitosti a zásady podnikania, postupy vedenia jednotlivých dokladov o materiálových a finančných prostriedkoch v podniku a uplatňovať ich pri nákupe surovín, materiálov v technologických postupoch a pri predaji produktov,

- vedieť použiť základné poznatky z oblasti práva a vyjadriť ich aplikácie v právnych otázkach súvisiacich s podnikaním, s pracovnoprávnymi a občianskoprávnymi vzťahmi,
- vysvetliť postup orientácie sa v schémach, pracovných návodoch, katalógoch a technickej dokumentácie a ich používanie v pracovných činnostiach,
- poznať informačné systémy a ich možnosti aplikácie do praxe,
- definovať a určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s príslušnou výrobou alebo službou,
- poznať možnosti eliminácie zdrojov znečistenia životného prostredia,
- poznať metódy zisťovania technických vlastností materiálov,
- poznať použitie meradiel a meracích prístrojov pre bežnú kontrolu súčiastok a meranie základných technických veličín,
- poznať metodiku vyhodnocovania výsledkov uskutočnených skúšok a meraní,
- poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- poznať príklady úspešných jednotlivcov v svojej profesijnej ceste,
- poznať podmienky vylučujúce neúspešnosť jednotlivca a rodiny,
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a uplatňovať tieto práva v praxi.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- vytvárať technickú dokumentáciu s využitím CAD – CAM systémov,
- s istotou ovládať odbornú terminológiu typickú pre strojárstvo, využívať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení praktických úloh,
- rozoznávať a charakterizovať strojové súčiastky a mechanizmy, používané v strojárstve, konštruovať jednoduché montážne celky,
- ovládať technické výpočty s použitím odbornej technickej literatúry a noriem,
- ovládať základné spôsoby ručného a strojného spracovania materiálov,
- vykonať kontrolu rozmerov a tvarov výrobkov a kontrolu kvality vykonaných prác s použitím vhodných meradiel a meracích prístrojov,
- obsluhovať konvenčné stroje a riadiť ich prácu podľa technickej dokumentácie,
- orientovať sa v technickej dokumentácii, normách, predpisoch a technických požiadavkách súvisiacich so strojárskou výrobou, montážou a opravami strojov a zariadení,
- vykonávať údržbu a opravy strojov a zariadení podľa príslušného odboru,
- diagnostikovať a odstraňovať závady na strojoch a zariadeniach,
- manipulovať s materiálom a pomocnými materiálmi tak, aby neohrozil životné prostredie,
- vykonávať obsluhu technologických zariadení podľa príslušného odboru,
- zaobchádzať s modernými diagnostickými zariadeniami,
- zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pracovných operácií,
- využívať informačné technológie pri riešení odborných úloh,
- postupovať v zmysle zásad bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- docieľiť(zdokonaľiť) dodržiavanie technologickej a pracovnej disciplíny,
- vykonávať kvalifikovane základné odborné práce, racionálne riešiť jednoduché problémové situácie,
- dodržiavať normy, parametre kvality procesov, výrobkov alebo služieb,
- využívať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení praktických úloh,
- aplikovať programy pre spracovanie textu, tabuliek a prezentácií,
- získať informácie prostredníctvom počítačových sieťových pripojení a aplikovať ich do praxe,
- navrhovať postupy výroby súčiastok strojov, mechanizmov a zariadení,
- koordinovať činnosť malej skupiny pracovníkov,
- vytvoriť zapojenia elektrických a logických obvodov,
- poskytnúť prvú pomoc pri úraze.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- samostatným osvojovaním nových vedomostí a schopností,

- rozvíjaním tvorivého myslenia, adaptáciou na nové podmienky, uplatňovaním sebapoznávania, sebakontroly a sebaovládania,
- schopnosťou riadiť menšie skupiny podriadených pracovníkov, organizovať a riadiť výrobný proces, vrátane technologickej a organizačnej prípravy,
- vie pracovať s inými ľuďmi, aktívne sa podieľať na medziludských vzťahoch,
- prijímať a niesť zodpovednosť pri plnení úloh,
- vie sa prispôsobiť zmenám, využívať informačné toky. Je dostatočne asertívny,
- presadzuje svoje práva a názory, pri nepotláčaní práv ostatných.

6 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L 01 – strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení – večerná forma

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno			
Názov ŠkVP	STROJÁRSTVO			
Kód a názov ŠVP	23, 24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II			
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení			
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie			
Dĺžka štúdia	2 roky			
Forma štúdia	Externá, večerná			
Druh školy	štátna			
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk			
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týž. vyučovacích hodín celkom	Vyučovaci predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8			
Jazyk a komunikácia	4			
Zvuková rovina jazyka a pravopis	2	Slovenský jazyk a literatúra	4	2
Významová/lexikálna rovina jazyka				
Tvarová / morfológická rovina jazyka				
Syntaktická/skladobná rovina				
Sloh				
Jazykoveda				
Jazyk a reč				
Učenie sa				
Práca s informáciami				
Jazyková kultúra				
Komunikácia				
Všeobecné pojmy				
Literárne obdobia a smery				
Literárne druhy				
Štruktúra literárneho diela				
Štylizácia textu				
Metrika				
Počúvanie s porozumením	2	Cudzí jazyk	4	2
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav				
Ústny prejav				
Interkultúrna komunikácia				
Človek a spoločnosť	1			
Človek a jeho história/ Dejepis	1	Občianska náuka	1	0
Človek a príroda	1			
Fyzikálne vzdelávanie				
Formy a príčiny mechanického pohybu	1	Chémia	1	0
Štruktúra a vlastnosti látok				
Elektrické a magnetické javy				
Svetlo a žiarenie				

Matematika a práca s informáciami	2			
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	1	Matematika	1	0
Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy				
Geometria a meranie				
Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika				
Logika, dôvodenie a dôkazy	1	Informatika	1	0
Práca s údajmi				
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8			
Teoretické vzdelávanie	5			
Ekonomika a svet práce		Ekonomika a podnikanie	1	0
Spracovanie polotovarov, výroba súčiastok a technologické procesy		Strojárska konštrukcia	3	0
Obsluha strojov technických zariadení				
Kontrola akosti a kvality výrobkov		Strojárska technológia	3	0
Technologické postupy návrhu súčiastok				
Prevádzka a údržba výrobných strojov a zariadení				
Praktická príprava	3			
Technické zobrazovanie		Konštrukčné cvičenia	4	0
Softvérové aplikácie v odbornej praxi				
Konštrukčné návrhy súčiastok a celkov				
Bezpečnosť technických zariadení a bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci				
Konštrukčná príprava výroby				
Disponibilné hodiny	4			
Riadenie výroby		Počítačová podpora konštruovania	1	0
Informačné a komunikačné technológie				
Riadenie výroby				
CELKOM	20		24	4

Poznámka:

Platnosť od 01. 09. 2013 začínajúc 1. ročníkom

4 hodiny doplnené do týždenného počtu hodín (Odborné vzdelávanie)

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno			
Názov ŠkVP	STROJÁRSTVO			
Kód a názov ŠVP	23, 24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II			
Kód a názov učebného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení			
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A			
Dĺžka štúdia	2 roky			
Forma štúdia	Externá, večerná			
Druh školy	štátna			
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk			
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
	1.	2.		Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	6	6		12
Jazyk a komunikácia				
Slovenský jazyk a literatúra e), l)	2	2		2 + 2 DH
Prvý cudzí jazyk c), f), l)	2	2		2 + 2 DH
Človek, hodnoty a spoločnosť	-	-		
Občianska náuka g)	-	1		1
Človek a príroda				
Chémia h)	1	-		1
Matematika a práca s informáciami				
Matematika i)	-	1		1
Informatika c), i)	1	-		1
Odborné vzdelávanie	5	7		12
Teoretické vzdelávanie				
Ekonomika a podnikanie	-	1		1
Strojárska technológia	1	2		3
Strojárska konštrukcia	1	2		3
Praktická príprava j)				
Konštrukčné cvičenia	2	2		4
Povinne voliteľné predmety k)				
Počítačová podpora konštruovania	1	-		1
Spolu	11	13		24

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2.ročník
Vyučovanie podľa rozpisu b)	33	30
Maturitná skúška m)	-	-
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a i.) b)	7	7
Spolu týždňov	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

a) Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sú prispôsobené individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so

zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie a. p.) stanovuje vzdelávacie programy vypracovaný podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

b) Počet týždenných vyučovacích hodín je 20 hodín v 1. ročníku, 20 hodín v 2. ročníku a 21 hodín v 3. ročníku, za celé štúdium je to 61 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

c) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

d) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

e) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou 2 vyučovacie hodiny v každom ročníku.

f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, ruský. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch nerealizuje. Program, využíva pri výučbe druhého cudzieho jazyka prechodné obdobie a presunul vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie.

g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ je predmet občianska náuka. Predmet dejepis sa vyučuje v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 2. ročníku štúdia.

h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet chémia.

i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 2. ročníku štúdia a predmet informatika v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku štúdia.

j) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy v časovej dotácii 288 za všetky ročníky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania sú vytvorené podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a praxe. Na cvičeniach a praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi platnou legislatívou.

k) Žiaci si povinne volia voliteľné predmety, a to v 1. Na štúdium voliteľných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried alebo ročníkov. Všetky voliteľné predmety sa klasifikujú.

l) Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na maturitné skúšky a prijímacie konanie na ďalšie štúdium. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzi predmetových vzťahov na vyššej úrovni. Disponibilné hodiny na všeobecné vzdelávanie sa nemôžu využiť na odborné vzdelávanie a naopak. Rozdelenie disponibilných hodín je zobrazené v tabuľke prevodu rámcového učebného plánu. Disponibilné hodiny boli rozdelené nasledovne: všeobecnovzdelávacie predmety – slovenský jazyk a literatúra 2 hodiny, prvý cudzí jazyk 2 hodiny.

m) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

7 Učebné osnovy

všeobecno-vzdelávacích predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23, 24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná

1. ročník
2. ročník

7 Učebné osnovy

odborných predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23,24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná

1. ročník

2. ročník

8 PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKVP ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 01 L STROJÁRSTVO – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23,24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná

8.1 Materiálne podmienky školy

Teoretické vyučovanie

Teoretické vyučovanie prebieha v „klasických“ a odborných učebniach a je zabezpečené v budove školy na adrese Laskomerského 3, Brezno.

Klasické učebne:

- každej triede je na začiatku školského roka pridelená kmeňová trieda,
- škola má priestorové možnosti na zabezpečenie vyučovania pre cca 25 tried.

Odborné učebne:

- univerzálne odborné učebne s dataprojektorom a pripojením na internet,
- univerzálna učebňa s televízorom a DVD prehrávačom,
- odborné učebne pre informatiku, výpočtovú techniku, programovanie a konštrukcie so samostatnými pracoviskami s počítačmi,
- jazykové učebne s dataprojektorom a pripojením na internet.

Praktické vyučovanie

Praktické vyučovanie je realizované v priestoroch školy na adrese Laskomerského 3, Brezno. Normatív vybavenosti dielní, odborných učební praktického vyučovania je v súlade s normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre jednotlivé odbory, ktoré sa vyučujú na SOŠ techniky a služieb Brezno.

V priestoroch školy prebieha vyučovanie v odborných učebniach a dielnach praktického vyučovania pre jednotlivé odbory (dielne pre strojárské profesie, dielne pre elektrotechniku, krajčírské dielne, cvičná kuchyňa, učebňa stolovania, ...).

Ďalšie priestory

- Telocvičňa
- Aula školy
- Hygienické zariadenia, šatne
- Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
- Sklady náradia, strojov a zariadení
- Priestory pre záujmovú činnosť žiakov
- Školská jedáleň a kuchyňa
- Zborovňa pre pedagogických zamestnancov
- Kancelárske priestory pre nepedagogických zamestnancov
- Kabinety pre učiteľov a majstrov odbornej výchovy
- Kotolňa

8.2 Personálne podmienky

Odborná a pedagogická spôsobilosť všetkých pedagogických zamestnancov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných

predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v jednotlivých odboroch, v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

8.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu Štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizované ako dvojročné, trojročné, štvorročné a nadstavbové štúdium.
- Teoretické a praktické vzdelávanie sú obmieňané v cykloch v závislosti od konkrétnych odborov. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Odborný výcvik sa vyučuje sa v rozsahu stanovenom v učebnom pláne. Vykonáva sa v školských zariadeniach - dielne a učebne odborného výcviku, ako aj v zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením inštruktorov poverených zamestnávateľom a MOV. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 – 7 hodinových celkoch. Ak to vyžaduje charakter nácviku, odborný výcvik možno spájať aj do viacdňových celkov s rešpektovaním podmienok odboru aj čase prázdnin, cez soboty a nedele. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského vzdelávacieho programu a školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú so školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie.
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou školského vzdelávacieho programu. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných skúšok, maturitných skúšok a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- Ukončovanie štúdia sa riadi platným legislatívnym predpisom. Záverečná skúška sa skladá z písomnej, praktickej a ústnej časti. Úspešní absolventi získajú výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške. Maturitná skúška má internú aj externú časť. Po úspešnom absolvovaní dostávajú žiaci maturitné vysvedčenie.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni. Výrobky žiakov sa môžu predstaviť verejnosti na výstavách a prezentáciách na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni.

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platných predpisov,

nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia so podrobne s týmito rizikami oboznámení. Riziká, ktoré sa nedajú eliminovať, sú čiastočne riešené osobitnými ochrannými prostriedkami.

Žiaci na začiatku štúdia absolvujú školenie bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení aj v úvodných hodinách jednotlivých predmetov. Obsahom školenia sú predpisy a normy, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazoch detí, žiakov a študentov, traumatologický plán, nariadenie vlády o ochrane zdravia zamestnancov pri práci, bezpečnosť prevádzky a používanie strojov, Zákoník práce, poskytovanie prvej pomoci, o požiarom nebezpečenstve v organizácii, inštrukcia používania prenosných hasiacich prístrojov a pod.

Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

9 PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 2414 L 01 STROJÁRSTVO – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb, Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	23,24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácii so špecializovanými zamestnancami VUDPAP, pedagogicko – psychologických poradní a dorastového lekára.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v študijnom odbore 2414 L 01 strojárstvo - výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení, vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako aj žiaci s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndrémov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

9.1 Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Nakoľko mechanik opravár pracuje v dielňach, dôležitá je schopnosť jednat s ľuďmi, trpezlivosť, kultivované vystupovanie, počtárske schopnosti, dobrá pamäť a dobrý sluch, zdravé a zdatné nohy. Je potrebné počítať s prácou na zmeny.

V našich podmienkach školy ide predovšetkým o problémy s rómskym etnikom, so snahami o ich integráciu do nášho občianskeho a profesionálneho života. Nielen my, ale aj všetky ďalšie školy hľadajú metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin rómskych detí a mládeže, pokusy o zamedzenie ďalšieho prehľbovania sociálnej exklúzie tohto etnika s hrozivými následkami, a to so stupňovaním negatívneho stavu vo všetkých aspektoch ich života (chudoba, nevzdelanosť, nezamestnanosť, sociálna patológia, zlý zdravotný stav).

Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania je tiež dôsledkom sociálne nerozvinutého/znevýhodneného prostredia, ktoré nedostatočne stimuluje a nevytvára podmienky pre rozvoj takých vlastností a schopností, ktoré by ich motivovali k výkonu, pestovali záujem vzdelávať sa, pracovať a byť úspešní. U rómskych žiakov absentuje domáca príprava na vyučovanie, rodičia sa nezaujímajú o vzdelávanie svojich detí. Vo vyšších ročníkoch základnej školy vzniká priepastný rozdiel v školskej výkonnosti medzi nimi a nerómskymi žiakmi, v dôsledku čoho sa rómski žiaci radšej škole vyhýbajú, aby neboli priamo konfrontovaní so svojím zlyhaním.

Veľkým handicapom je tiež nedostatočné ovládanie vyučovacieho jazyka, v dôsledku čoho navštevuje mnoho rómskych žiakov špeciálne školy pre mentálne postihnutých, hoci ich intelektový potenciál často dáva predpoklady zvládnuť bežnú školu.

Problémy rómskych žiakov súvisiace s ich školskou podvýkonnosťou, negatívnym postojom ku vzdelávaniu možno zhrnúť:

- nízka socio-kultúrna a vzdelanostná úroveň rodín rómskych žiakov, málokedy majú rodičia vyššie vzdelanie ako základné, častá nezamestnanosť rodičov, sociálne dávky často ako jediný zdroj obživy, chudoba, deti často nemajú uspokojené základné životné potreby (strava, oblečenie), veľmi nízky hygienický štandard rodín, často chýba osvojenie základných hygienických návykov;
- rozpor medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, hodnotová nekompatibilita s majoritnou spoločnosťou – neschopnosť prispôbiť sa školským požiadavkám, nevzdelanosť rodičov a nezáujem o vzdelávanie / kvalifikáciu svojich detí, negatívny postoj ku vzdelávaniu ako vzor pre ich deti, nespokojnosť so školou, školská neúspešnosť rómskych žiakov až zlyhanie, výchovná nevládnuteľnosť rómskych žiakov v škole („ťažkovychovateľní“), záporný postoj žiakov ku škole, ku vzdelávaniu, záškoláctvo, absentérstvo ako dôsledok;
- v dôsledku hodnotovej špecifčnosti Rómov s dôrazom na aktuálne uspokojovanie svojich biologických potrieb, bez schopnosti plánovať, zvyčajne zostávajú nekvalifikovaní a veľmi ťažko uplatniteľní na trhu práce; dochádza k medzigeneračnému transferu ich životného štýlu spojeného s negatívnym postojom ku vzdelávaniu a k práci a k stupňovaniu ich sociálnej exklúzie.

V dôsledku uvedeného väčšina rómskych žiakov po absolvovaní povinnej školskej dochádzky končí svoje „celoživotné“ vzdelávanie a len s malou pravdepodobnosťou dosiahne odbornú kvalifikáciu na výkon povolania, čo predstavuje vysoké riziko nenásť uplatnenie na trhu práce. V dospelom veku sa z nich stávajú nekvalifikovaní pracovníci s možnosťou vykonávať len pomocnú nekvalifikovanú a slabo platenú prácu, bez schopnosti ďalej sa vzdelávať, adaptovať sa na meniace / stupňujúce sa nároky trhu práce. Tvoria vlastne základ pre „tvrdé jadro“ dlhodobu nezamestnaných u nás.

Integrácia Rómov do spoločnosti predstavuje vážny spoločenský problém v mnohých krajinách, nielen na Slovensku, riešenie sa hľadá už stáročia.

Integrácia tejto skupiny žiakov do učebného odboru musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- budú integrovaní do bežných tried s ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované. Využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie sa do vzdelávacieho procesu, bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia,
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská,
- škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskym združením pre napr. rómsku komunitu, odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov so sociálne slabších rodín, azylantov a pod., zamestnávateľmi v regióne a Skalici,

- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský,
- budú sa zapájať do rôznych krúžkov a pod.

9.2 Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Aj v našom odbore mechanik opravár je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment),
- ak si to žiaci budú vyžadovať, budú umiestnení do domova mládeže so súhlasom zákonného zástupcu,
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácií pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im eventuálne umožnil ukončiť študijný odbor aj skrátenom čase ako je daný týmto vzdelávacím programom,
- umožní sa im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov,
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku. Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy,
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- v individuálnych plánoch sa môžu zaviesť aj špeciálne predmety štúdia, prípadne kombinácia viacerých obsahov predmetov,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov bude s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský a interný poriadok.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2414 L 01 STROJÁRSTVO – VÝROBA, MONTÁŽ A OPRAVY PRÍSTROJOV, STROJOV A ZARIADENÍ

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola techniky a služieb Laskomerského 3, 977 46 Brezno
Názov školského vzdelávacieho programu	STROJÁRSTVO
Kód a názov ŠVP	24 STROJÁRSTVO A OSTATNÁ KOVOSPRACÚVACIA VÝROBA I, II
Kód a názov študijného odboru	24 14 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá, večerná

Celkový vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov na Strednej odbornej škole techniky a služieb v Brezne tvorí dôležitú kategóriu celého vzdelávacieho procesu. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky.

Čl.1

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

- (1) Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou v súlade s § 55 ods. 1 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- (2) Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný a 5 – nedostatočný
- (3) V predmetoch, ktoré sa neklasifikujú, sa v katalógovom liste žiaka a na vysvedčení žiaka uvedie „absolvoval/absolvovala“ alebo „neabsolvoval/neabsolvovala“ v súlade so školským vzdelávacím programom.
- (4) Zákonných zástupcov žiaka informuje priebežne o prospechu a správaní žiaka triedny učiteľ, učitelia jednotlivých predmetov alebo majster odbornej výchovy. V prípade výrazného zhoršenia prospechu alebo správania informuje zákonných zástupcov žiaka riaditeľ písomne.

Čl. 2

Všeobecné zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov

- (1) Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na je systematické hodnotenie žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížené na základe správania žiaka.
- (2) Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.
- (3) Žiak má právo
 - a) vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
 - b) dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
 - c) na objektívne hodnotenie.
- (4) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa vykonáva priebežná a súhrnná klasifikácia žiaka. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka.

(5) Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie je motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebavedomia žiaka.

(6) Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením je potrebné zohľadňovať zdravotné postihnutie týchto žiakov a vychádzať zo záverov a odporúčaní k hodnoteniu a klasifikácii školských poradenských zariadení.

(7) V záujme poskytnutia objektívnej spätnej väzby a poukázania na rozvojové možnosti žiaka v danej oblasti učiteľ pri písomných prácach môže pri klasifikácii známku uviesť slovný komentár, v ktorom vysvetlí nedostatky a zdôrazní pozitíva písomnej práce.

Čl. 3

Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu

(1) Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a talentu,
- b) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové, didaktické testy),
- d) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby aj s výchovným poradcom, školským psychológom, alebo odbornými zamestnancami zariadení výchovného, psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie,
- e) rozhovormi so žiakom.

(2) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka podľa vnútorných predpisov školy. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytovať spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka.

(3) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne vyskúšaný minimálne dvakrát. Z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka skúšaný minimálne trikrát.

(4) Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď. Výsledky hodnotenia písomných skúšok, prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

(5) Jednotlivé druhy písomných skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby sa nadmerne nehromadili v určitých obdobiach. Termín písomnej práce, ktorá trvá viac ako 25 minút, učiteľ konzultuje s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môžu žiaci písať len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Čl. 4

Postup pri hodnotení a klasifikácii prospechu

(1) Pri ústnom skúšaní je žiak klasifikovaný známku.

(2) Hodnotenie písomnej práce je vyjadrené známku.

(3) Podkladom pre súhrnnú klasifikáciu predmetu sú:

- a) známky z ústnych odpovedí,
- b) známky z písomných prác,
- c) posúdenie faktorov a prejavov žiaka, ktoré majú vplyv na jeho školský výkon podľa Čl. 2 ods. 5 a podľa odseku 5.

(4) Výsledný stupeň prospechu žiaka vo vyučovacom predmete určí vyučujúci. V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledný stupeň za klasifikačné obdobie príslušní učitelia po vzájomnej dohode.

(5) Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia. Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok získaných v danom klasifikačnom období, prihliada sa k dôležitosti a váhe jednotlivých známok.

10.1 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia

Čl. 5

Klasifikácia slovenského jazyka a literatúry

(1) V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.

(2) Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

(3) Výchovo-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete slovenský jazyk a literatúra klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 4 až 8 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(4) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia a zároveň dokáže vecne a presvedčivo argumentovať, obhájiť svoj názor a kriticky hodnotiť. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(5) Stupňom 2 – chválebný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, takmer vždy gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia, zároveň vecne a s pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a kriticky hodnotí. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi primerane uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, takmer vždy dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text primerane analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela takmer vždy dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(6) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje vhodne a kultivovane, čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch s pomocou učiteľa je schopný čiastočne využívať logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, porovnávanie. S pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a hodnotí. Čiastočne používa odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s

funkčnými jazykovými štýlmi dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta nesúvislo umelecké a odborné texty, s pomocou učiteľa sa v nich orientuje a vypisuje základné údaje. Interpretuje a porovnáva umelecký a vecný text, pričom čiastočne využíva poznatky z jednotlivých jazykových rovin, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(7) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Odbornú jazykovú terminológiu používa iba čiastočne. S pomocou učiteľa v ústnej a písomnej forme tvorí jednoduché druhy textov, pričom dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavuje väčšie množstvo štylistických a gramatických chýb. Žiak číta pomaly, nesúvislo a s prestávkami, v umeleckých a vecných textoch sa orientuje iba s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho interpretovať umelecký alebo vecný text, a to s pomocou učiteľa a odpovedá na jednoduché otázky súvisiace s prečítaným textom.

(8) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vo vyjadrovaní robí gramatické chyby. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Jednoduché druhy textov v ústnej i písomnej forme dokáže tvoriť iba s pomocou učiteľa. V ústnej alebo písomnej forme sa vyskytujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta pomaly, nesúvislo, s prestávkami a v umeleckých a vecných textoch sa orientuje iba s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho iba s pomocou učiteľa interpretovať umelecký alebo vecný text a veľmi jednoducho odpovedať na otázky súvisiace s prečítaným textom.

10.2 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti človek a hodnoty

Čl. 6

Klasifikácia vyučovacieho predmetu cudzí jazyk

(1) Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete cudzí jazyk je cieľová komunikačná úroveň žiaka v jednotlivých ročníkoch, v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami.

(2) Hodnotenie a klasifikácia v cudzom jazyku sleduje základné všeobecné, sociolingvistické a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú vo využívaní základných komunikačných zručností: čítanie, písanie, počúvanie, samostatný ústny prejav a rozhovory.

(3) Pri hodnotení v predmete cudzí jazyk sa berú do úvahy tieto aspekty: obsahová primeranosť, plynulosť vyjadrovania, jazyková správnosť a štruktúra odpovede.

(4) Kritériá klasifikácie musia byť v súlade s požadovanou úrovňou ovládania cudzieho jazyka a náročnosť sledovaných javov musí zodpovedať náročnosti definovanej v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch. Žiaci študijného odboru 24 14 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení sa vzdelávajú v cudzom jazyku tak, aby vzdelávanie zodpovedalo predpísanej výstupnej úrovni B1.

(5) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete cudzí jazyk na úrovni B1 klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 6 až 10 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(6) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak primerane na sledovanej úrovni ovládania cudzieho jazyka reaguje na podnet, rozumie hlavnej myšlienke vypočutého alebo prečítaného textu. Dokáže zachytiť logickú štruktúru textu a vyhľadať v ňom špecifické a detailné informácie. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo. Používa správne jazykové prostriedky a slovnú zásobu týkajúcu sa bežného života v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vyjadriť myšlienky či opísať problémy so značnou dávkou precíznosti. Vyjadruje sa plynulo a súvislo, jeho prejav je zrozumiteľný, výslovnosť a intonácia sú jasné. Žiak dokáže zrozumiteľne napísať súvislý prejav na témy z každodenného života, v ktorom vie vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Správne používa primerané lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah a adresáta písomného prejavu, ako aj s ohľadom na slohový útvar.

(7) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak primerane na sledovanej úrovni ovládania cudzieho jazyka reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu, jeho odpoveď je celistvá a zámer výpovede jasný. V ústnom prejave reaguje na podnety v rôznych komunikačných situáciách takmer vždy jazykovo správne, používa primeranú slovnú zásobu. Vyjadruje sa väčšinou súvislo, vplyv

materinského jazyka na intonáciu a výslovnosť neovplyvňuje zrozumiteľnosť prejavu. Žiak je aktívnym účastníkom komunikácie, obsah a kvalita prejavu (vrátane písomného) sú primerané téme. Ojedinelé gramatické chyby žiaka neovplyvňujú zrozumiteľnosť prejavu.

(8) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak na sledovanej úrovni ovládania cudzieho jazyka reaguje na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Používa zväčša téme primeranú slovnú zásobu. Plynulosť a zrozumiteľnosť prejavu sťažujú častejšie krátke prestávky spôsobené jazykovými nedostatkami, žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Vplyv materinského jazyka čiastočne sťažuje zrozumiteľnosť prejavu. Obsah je väčšinou primeraný, žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je čiastočne adekvátne danej téme, žiak používa aj nesprávne výrazy a chýbajúce výrazy dokáže len sporadicky opísať. Žiak dokáže prezentovať a do určitej miery aj obhájiť vlastné názory a stanovisko k odlišnému názoru. Gramatické chyby nesťažujú zrozumiteľnosť prejavu.

(9) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak na sledovanej úrovni ovládania cudzieho jazyka interpretuje zadanú úlohu len s pomocou učiteľa, jeho prejav je zväčša nesúrodý a nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky, čo značne sťažuje porozumenie. Závažné jazykové nedostatky narúšajú plynulosť a zrozumiteľnosť prejavu, žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa. Chybná výslovnosť a intonácia značne ovplyvňujú zrozumiteľnosť prejavu. Prejav je krátky, obsahovo len miestami primeraný, žiak vie čiastočne odpovedať na otázky učiteľa. Slovná zásoba je jednoduchá, ale stále primeraná zadanej téme, žiak častejšie používa nesprávne výrazy. Žiak dokáže pomenovať problémy, ale neposkytne návrhy riešenia. Časté gramatické chyby čiastočne ovplyvňujú zrozumiteľnosť prejavu.

(10) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak na sledovanej úrovni ovládania cudzieho jazyka nie je schopný reagovať na podnet, svoje myšlienky nedokáže vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Zlá výslovnosť a intonácia celkom narúšajú zrozumiteľnosť prejavu. Prejav je veľmi krátky, výpovede sú väčšinou nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Neadekvátne a chýbajúca slovná zásoba, ako aj množstvo gramatických chýb, bránia porozumeniu. Žiak nevie rozoznať základné aspekty, na ktoré má reagovať.

10.3 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti človek a spoločnosť

Čl. 7

Klasifikácia predmetu občianska náuka

(1) Pri klasifikácii výsledkov v týchto predmetoch sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami:

- a) celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, zákonitostí a vzťahov, kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované rozumové a motorické činnosti,
- b) schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri výklade spoločenských javov a zákonitostí, ako aj pri riešení praktických úloh v každodennom živote,
- c) schopnosť využívať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach,
- d) aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- e) výstižnosť a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- f) schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko, kooperatívne riešiť problémy,
- g) kvalita výsledkov činností a schopnosť samostatnej práce, schopnosť učiť sa učiť a schopnosť spolupráce.

(2) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v týchto predmetoch klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 3 až 7 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(3) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda požadované poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti presne a úplne a rozumie vzťahom medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo aplikuje osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Grafický prejav je presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie jasne a pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

(4) Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí ojedinelé medzery a rozumie vzťahom medzi nimi. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností prejavuje nepresnosti, tie však vie s pomocou učiteľa korigovať. Samostatne alebo na základe menších podnetov učiteľa aplikuje osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav má menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

(5) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí menšie medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácii osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Závažnejšie nepresnosti a chyby dokáže s pomocou učiteľa korigovať. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa objavujú častejšie nedostatky, grafický prejav je menej estetický. K požadovaným záležitostiam vie menej pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pod dohľadom pedagóga samostatne pracovať. Má priemerne rozvinuté zručnosti práce v skupine.

(6) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácii osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa závažných chýb. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa objavujú častejšie nedostatky, grafický prejav je menej estetický. Závažné nedostatky a chyby dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť. K požadovaným záležitostiam nevie pohotovo zaujať postoj a s problémami vyjadruje vlastné stanovisko. Pri samostatnom štúdiu má žiak vážne problémy. Nemá dostatočne rozvinuté zručnosti spolupráce.

(7) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si požadované poznatky, fakty, definície a zákonitosti neosvojil. Trvale má závažné nedostatky vo vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností. Nie je schopný riešiť teoretické a praktické úlohy kvôli chýbajúcim vedomostiam a zručnostiam. Jeho písomný a ústny prejav je nevyhovujúci. K požadovaným záležitostiam nevie zaujať postoj a nie je schopný vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa. Nezapája sa do práce v skupine.

10.4 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti človek a príroda

Čl. 8

Klasifikácia predmetu chémia

(1) Pri klasifikácii výsledkov v týchto predmetoch sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami:

- kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- kvalita a rozsah získaných schopností vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti pri realizácii experimentov,
- schopnosť zaujať stanovisko a uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných javov a zákonitostí, prípadne teórií,
- schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach pri experimentoch,
- celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov, teórií,
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- kvalita výsledkov činnosti,
- osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť.

(2) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v týchto predmetoch klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 3 až 7 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(3) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení

teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Chápe vzťahy medzi prírodnými javmi, zákonitosťami a teóriami. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

(4) Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Pri riešení teoretických úloh a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí postupuje samostatne, len s malými podnetmi od učiteľa. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Vie analyzovať predložené problémy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

(5) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Jeho myslenie je takmer vždy správne a tvorivosť sa prejavuje len s usmernením vyučujúceho. Ústny a písomný prejav je čiastočne správny. Jeho kvalita výsledkov je na dobrej úrovni.

(6) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový. Osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh zvládne iba za aktívnej pomoci vyučujúceho. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé.

(7) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vedomosti a zručnosti požadované vzdelávacími štandardmi si neosvojil, má v nich závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou vyučujúceho. Neprejavuje samostatnosť v myslení.

10.5 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti matematika a práca s informáciami

Čl. 9

Klasifikácia predmetu matematika

(1) Pri klasifikácii výsledkov dosiahnutých v matematike sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi:

- a) celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia si požadovaných vedomostí a zručností,
- b) schopnosť uplatňovať osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, najmä praktických,
- c) schopnosť využívať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach na riešenie problémových úloh, príp. projektov,
- d) aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- e) schopnosť vyhľadávať a spracúvať informácie z rôznych zdrojov aj prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- f) schopnosť zaujať postoj, vyjadriť vlastné stanovisko a argumentovať,
- g) kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- h) kvalita výsledkov činnosti,
- i) schopnosť a úroveň prezentácie vlastných výsledkov práce,
- j) pozícia a činnosť v skupine (pri skupinovej práci), schopnosť spolupracovať,
- k) osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť.

(2) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v tomto predmete klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 3 až 7 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(3) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy (aj problémové) a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky, i mimo nich (projekty, predpríprava na skupinovú prácu), prejavuje o ne záujem a zaoberá sa nimi, k danej problematike pohotovo vyhľadáva informácie z rôznych zdrojov, vie ich spracovať (nie skopírovať) na veľmi kvalitnej úrovni, svoj postoj k danej problematike zaujíma bez obáv, vlastné stanovisko vyjadruje presne, vecne

a konštruktívne, nemá problém diskutovať a argumentovať na danú tému, myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť, výsledky jeho činností sú veľmi kvalitné, vlastné výsledky práce prezentuje výstižne, vyjadruje sa gramaticky i štylisticky správne, prezentácia je spracovaná na vysokej estetickej úrovni, pri skupinovej práci je aktívny, spolupracuje so všetkými členmi skupiny, vie vypočúť a akceptovať ich názor na riešenie úlohy, svoj názor prednesie vždy, účinne si osvojuje a uplatňuje metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

(4) Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak samostatne, prípadne len s nepatrnými podnetmi vyučujúceho, uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy (aj problémové) a samostatne navrhnuť primeraný postup na ich riešenie (využitím známych postupov a metód), aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky, menej aktívne mimo nich (projekty), prejavuje o ne záujem a zaoberá sa nimi, k danej problematike vie vyhľadať informácie z rôznych zdrojov, vie ich spracovať (nie skopírovať) na pomerne kvalitnej úrovni, k danej problematike vie zaujať postoj, vlastné stanovisko vyjadruje vecne a konštruktívne, diskutuje a argumentuje na danú tému, myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť, výsledky jeho činností sú kvalitné, vlastné výsledky práce prezentuje výstižne, vyjadruje sa gramaticky i štylisticky správne, prezentácia je spracovaná na estetickej úrovni, pri skupinovej práci je aktívny, spolupracuje s členmi skupiny (nie však so všetkými), vie vypočúť a akceptovať ich názor na riešenie úlohy, svoj názor prednesie často, nie však vždy, osvojuje si a uplatňuje metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

(5) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh uplatňuje samostatne, občas potrebuje usmernenie vyučujúceho, zadané úlohy (aj problémové) vie riešiť pomocou známych postupov a metód, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje so záujmom, ale potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov, menej aktívne pristupuje k úlohám mimo vyučovacích hodín (projekty), k danej problematike vie vyhľadať informácie z rôznych zdrojov, vie ich spracovať (nie skopírovať) na priemernej úrovni, k danej problematike vie zaujať postoj, vlastné stanovisko vie vyjadriť priemerne, diskutuje, ale neargumentuje na danú tému, jeho myslenie je takmer vždy správne, tvorivosť sa prejavuje len s usmernením vyučujúceho, výsledky jeho činností sú dobré, vie prezentovať vlastné výsledky práce, vyjadruje sa gramaticky správne, v štylistike sa vyskytujú malé nedostatky, prezentácia je spracovaná na priemernej úrovni, pri skupinovej práci je aktívny, spolupráca s členmi skupiny je na nízkej úrovni, vie vypočúť a akceptovať názor na riešenie úlohy, málokedy prednesie svoj názor, vyvíja snahu osvojiť si a uplatňovať metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

(6) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh uplatňuje iba za aktívnej pomoci vyučujúceho, zadané úlohy vie riešiť len pomocou známych postupov a metód, ktorým rozumie len čiastočne, ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje s nízkym záujmom, potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov, menej aktívne pristupuje k úlohám mimo vyučovacích hodín (projekty), k danej problematike vie vyhľadať informácie z rôznych zdrojov, nevie ich však spracovať, len skopírovať na podpriemernej úrovni, k danej problematike vie zaujať postoj zriedka, vlastné stanovisko vie vyjadriť priemerne, na danú tému diskutuje málokedy, jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé, výsledky jeho činností sú podpriemerné, vie prezentovať vlastné výsledky práce, vyjadruje sa čiastočne správne, prezentácia je spracovaná na podpriemernej úrovni, pri skupinovej práci je pasívny, vie vypočúť a akceptovať názor na riešenie úlohy, zriedka prednesie svoj názor, s ťažkosťami vyvíja snahu osvojiť si a uplatňovať metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

(7) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vedomosti a zručnosti si neosvojil, má v nich závažné nedostatky, zadané úlohy nevie riešiť ani s pomocou vyučujúceho, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje bez záujmu, na úlohách mimo vyučovacích hodín (projekty) sa nezúčastňuje, k danej problematike nevie vyhľadať informácie z rôznych zdrojov, vlastné stanovisko nevie vyjadriť, diskusii sa nezúčastňuje, jeho logika myslenia je na nízkej úrovni a neprejavuje samostatnosť v myslení, výsledky jeho činností sú nedostatočné, vlastné výsledky práce prezentuje len s pomocou vyučujúceho alebo spolužiakov, jeho ústny aj písomný prejav je slabý, pri skupinovej práci je pasívny, vie vypočúť a akceptovať názor na riešenie úlohy, nevie vyjadriť svoj názor, s veľkými ťažkosťami vyvíja snahu osvojiť si a uplatňovať metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

ČI.10

Klasifikácia predmetu informatika

(1) Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami vzdelávacích štandardov hodnotí:

- a) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
- b) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
- c) schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
- d) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
- e) porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
- f) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.

(2) V predmete informatika učiteľ nehodnotí postoje žiaka, ale úroveň jeho znalostí. Postoje u žiaka je dôležité formovať, je dôležité o nich slobodne diskutovať a preto sa nemôžu premietnuť do celkovej klasifikácie.

(3) V predmete informatika treba u žiakov rozvíjať aj ich schopnosti kooperácie a komunikácie. Žiaci sa majú pri riešení zadania naučiť spolupracovať v skupine, majú zostaviť plán práce, špecifikovať rozdelenie úlohy na menšie problémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť menšie problémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať a pod.

(4) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v informatike klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 5 až 9 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(5) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení aj náročnejších úloh. Dokáže posudzovať, porovnávať a vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže jasne interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je pohotový s bohatou slovnou zásobou. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať samostatne. Grafický prejav je spravidla estetický a zrozumiteľný.

(6) Stupeň 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Samostatne uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže analyzovať a syntetizovať nadobudnuté vedomosti. Dokáže prevažne samostatne vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže interpretovať nadobudnuté vedomosti. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na dobrej úrovni. Grafický prejav je spravidla estetický a jasný.

(7) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže, spracovať, upraviť a zaznamenať, zistiť informácie. Dokáže s pomocou interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je správny a výstižný s bežnou slovnou zásobou. Grafický prejav je priemerne estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na priemernej úrovni.

(8) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak žiak ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti. Postupom riešenia zadania rozumie len čiastočne. S pomocou učiteľa vie zistiť a zaznamenať základné informácie a vyriešiť väčšinu jednoduchých zadaní. Vyjadruje sa jednoducho.

Jeho ústny aj písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nízku úroveň. Výsledky jeho činnosti a jeho grafický prejav sú podpriemerné. Svoje znalosti a zručnosti vie vysvetliť a prezentovať na podpriemernej úrovni.

(9) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak žiak nie je schopný riešiť zadania a úlohy. V predmete informatika nemá ani základné zručnosti z práce s informačných a komunikačných technológií, nerozumie princípom fungovania týchto technológií. Žiak si osvojil len veľmi nízku úroveň štandardu. Nedokáže samostatne získať a zaznamenať základné informácie. Dokáže riešiť len najjednoduchšie úlohy. Osvojené vedomosti a zručnosti nestačia na to, aby ich žiak dokázal využívať ani s pomocou učiteľa.

10.6 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb

Čl. 11

Klasifikácia predmetu telesná a športová výchova

(1) Za najdôležitejšie pri hodnotení a klasifikácii žiaka v telesnej a športovej výchove a telesnej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považujú:

- a) posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
- b) rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,
- c) proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách.

(2) Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržiava sa štandardov.

(3) Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení stupňami podľa Čl.1 ods.2.

(4) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v týchto predmetoch sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 5 až 9 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia. Žiakovi, ktorý na základe lekárskeho potvrdenia zo zdravotných dôvodov neabsolvoval pohybovú časť obsahu vyučovania za klasifikačné obdobie sa na vysvedčení uvedie „oslobodený/oslobodená“.

(5) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.

(6) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvoval je dobre pripravený.

(7) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady.

Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách.

(8) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania.

(9) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie.

10.7 Klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti odborné vzdelávanie

Čl. 12

Klasifikácia odborných vyučovacích predmetov teoretického vyučovania

(1) Pri klasifikácii výsledkov v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa v súlade s požiadavkami výkonových štandardov, obsahových štandardov, učebných osnov stanovených v školských vzdelávacích programoch hodnotí:

- a) celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov a schopnosť vyjadriť ich,
- b) kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- c) schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí,
- d) schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach,
- e) kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- f) aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- g) dodržiavanie stanovených termínov,
- h) presnosť, výstižnosť a odborná a jazyková správnosť ústneho, písomného a grafického prejavu,
- i) kvalita výsledkov činnosti,
- j) osvojenie účinných metód samostatného štúdia.

(2) Výchovo-vzdelávacie výsledky v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 3 až 7 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(3) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre teoretické vzdelávanie, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami. Je schopný samostatne študovať vhodné texty.

(4) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre teoretické vzdelávanie, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav

máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Žiak je schopný samostatne alebo s menšou pomocou študovať vhodné texty.

(5) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí nepodstatné medzery. Požadované intelektuálne a motorické činnosti nevykonáva vždy presne. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie za pomoci učiteľa korigovať. Osvojené vedomosti a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky. Je schopný samostatne študovať podľa návodu učiteľa.

(6) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí pri výklade a hodnotení javov je nesamostatný. V logickosti myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie je spravidla málo tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má spravidla závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby vie žiak za pomoci učiteľa opraviť. Pri samostatnom štúdiu má veľké nedostatky.

(7) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné nedostatky. Jeho schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti má veľmi podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa. Nevie samostatne študovať.

Čl. 13

Klasifikácia odborných vyučovacích predmetov praktického vyučovania

(1) Predmety praktického vyučovania majú charakter praktickej činnosti. Praktické vyučovanie sa vykonáva v týchto hlavných formách: odborný výcvik, odborná alebo umelecká prax, praktické cvičenie.) Pri klasifikácii výsledkov v odborných vyučovacích predmetoch s prevahou praktického zamerania sa v súlade s požiadavkami výkonových štandardov, obsahových štandardov, učebných osnov stanovených v školských vzdelávacích programoch hodnotí:

- a) vzťah k práci a k praktickým činnostiam,
- b) osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutie účelných spôsobov práce,
- c) schopnosť spolupracovať pri riešení úloh,
- d) využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach,
- e) aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, talent,
- f) kvalita výsledkov činností,
- g) organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
- h) dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ochrane pred požiarom a starostlivosť o životné prostredie,
- i) dodržiavanie stanovených termínov,
- j) hospodárne využívanie surovín, materiálov, energie, prekonávanie prekážok v práci,
- k) obsluha a údržba výrobných alebo laboratórnych zariadení a pomôcok, nástrojov, náradia a meradiel.

(2) Výchovno-vzdelávacie výsledky v odborných vyučovacích predmetoch v rámci praktického vyučovania sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 3 až 7 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(3) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sústavne prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Pohotovo, samostatne a tvorivo využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Ovláda zručnosti, spôsobilosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre praktickú prípravu. Praktické činnosti vykonáva pohotovo, samostatne uplatňuje získané zručnosti a návyky. Bezpečne ovláda postupy a spôsoby práce, dopúšťa sa len menších chýb, výsledky jeho práce sú bez závažných nedostatkov. Účelne si organizuje vlastnú prácu, udržiava pracovisko v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a aktívne sa stará o životné prostredie. Hospodárne využíva suroviny, materiál, energiu. Vzorne obsluhuje a udržiava výrobné alebo laboratórne pomôcky, nástroje, náradie a meradlá. Aktívne prekonáva vyskytujúce sa prekážky.

(4) Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Samostatne, ale menej tvorivo a s menšou istotou využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch a spôsoboch práce sa nevyskytujú podstatné chyby a v umeleckej praxi nedostatok umeleckých schopností. Výsledky jeho práce majú drobné nedostatky. Účelne si organizuje vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a stará sa o životné prostredie. Pri hospodárnom využívaní surovín, materiálu a energie robí malé chyby. Výrobné alebo laboratórne zariadenia obsluhuje a udržiava s drobnými nedostatkami. Prekážky v práci prekonáva s občasnou pomocou.

(5) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak prejavuje vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu prevažne kladne, s menšími výkyvmi. S pomocou učiteľa uplatňuje získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach sa dopúšťa chýb a pri postupoch a spôsoboch práce a v umeleckej praxi pri využívaní umeleckých schopností, potrebuje občasnú pomoc učiteľa. Výsledky práce majú nedostatky. Vlastnú prácu organizuje menej účelne, udržiava pracovisko v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a v malej miere prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia. S pomocou učiteľa je schopný hospodárne využívať suroviny, materiály a energiu. Pri obsluhu a údržbe výrobných laboratórnych zariadení a pomôcok, nástrojov, náradia a meradiel ho musí častejšie usmerňovať učiteľ. Prekážky v práci prekonáva s častou pomocou učiteľa.

(6) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pracuje bez záujmu a vzťahu k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Získané teoretické poznatky vie pri praktickej činnosti využiť len za sústavnej pomoci učiteľa. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťa väčších chýb. Pri voľbe postupov a spôsobov práce a v umeleckej praxi pri využívaní umeleckých schopností, sústavne potrebuje pomoc učiteľa. Vo výsledkoch práce má závažné nedostatky. Prácu vie organizovať za sústavnej pomoci učiteľa, menej dbá na poriadok pracoviska, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a taktiež o životné prostredie. Porušuje zásady hospodárnosti využívania surovín, materiálu a energie. V obsluhu a údržbe výrobných a laboratórnych zariadení a pomôcok, prístrojov, nástrojov, náradia a meradiel sa dopúšťa závažných nedostatkov. Prekážky v práci prekonáva len s pomocou učiteľa.

(7) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak neprejavuje záujem o prácu a jeho vzťah k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu nie je na potrebnej úrovni. Nevie ani s pomocou učiteľa uplatniť získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nevládne ani s pomocou učiteľa. Výsledky jeho práce sú nedokončené, neúplné, nepresné, nedosahujú ani dolnú hranicu predpísaných ukazovateľov. Prácu na pracovisku si nevie organizovať, nedbá na poriadok pracoviska. Neovláda predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a nedbá na ochranu životného prostredia. Nevyužíva hospodárne suroviny, materiál a energiu. V obsluhu a údržbe výrobných alebo laboratórnych zariadení a pomôcok, prístrojov, náradia a meradiel má vážne nedostatky.

Čl. 14

Opatrenia vo výchove

(1) Za vzorné správanie, vzorné plnenie povinností, mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, dlhodobú svedomitú prácu, výrazne prosociálne správanie, ktoré pozitívne ovplyvňuje sociálnu klímu v triede a v škole a záslužný alebo statočný čin, možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie.

(2) Pochvalu alebo iné ocenenie udeľuje žiakovi triedny učiteľ, vychovávateľ, majster odbornej výchovy alebo riaditeľ. V osobitne odôvodnených prípadoch, najmä ak ide o mimoriadne záslužný alebo statočný čin, môže žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie zástupca zriaďovateľa strednej školy, zástupca štátnej správy v školstve alebo minister školstva Slovenskej republiky.

(3) Návrhy na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokujú v pedagogickej rade. Pochvala alebo iné ocenenie sa udeľuje spravidla na zhromaždení triedy alebo školy.

(4) Na posilnenie disciplíny, za menej závažné, závažnejšie alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným normám spoločnosti alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu, možno žiakovi uložiť napomenutie alebo pokarhanie nasledovne:

- a) napomenutie od triedneho učiteľa,
- b) napomenutie od majstra odbornej výchovy,
- c) pokarhanie od triedneho učiteľa,
- d) pokarhanie od majstra odbornej výchovy,
- e) pokarhanie od riaditeľa.

(5) Žiakovi možno uložiť za závažné alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam alebo mravným normám spoločnosti

- a) podmienené vylúčenie,
- b) vylúčenie.

(6) Opatrenie vo výchove podľa odseku 5 možno uložiť žiakovi strednej školy len vtedy, ak skončil plnenie povinnej školskej dochádzky.

(7) Žiakovi je možné uložiť opatrenia vo výchove podľa odsekov 4 a 6 po prerokovaní v pedagogickej rade do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel pedagogický zamestnanec školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil. Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove.

(8) Pred uložením opatrenia vo výchove podľa odsekov 4 a 6 treba previnenie žiaka objektívne prešetriť. Podľa potreby, najmä pri posudzovaní závažného alebo opakovaného previnenia, sa na jeho prerokovanie za účasti žiaka prizve zákonný zástupca žiaka.

(9) V rozhodnutí o uložení opatrenia vo výchove podľa odseku 5 písm. a) určí riaditeľ skúšobnú lehotu, a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienené vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčil, riaditeľ upustí od vylúčenia. Ak sa žiak v tejto lehote dopustí ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ uloží žiakovi opatrenie vo výchove podľa odseku 5 písm. b).

(10) Opatrenie vo výchove udelené, resp. uložené neplnoletému žiakovi oznamuje riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka písomne.

Čl. 15

Celkové hodnotenie

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho klasifikácie v povinných vyučovacích predmetoch, ktoré sa klasifikujú podľa Čl. 1 a Čl. 5 až 11.

Čl. 16

Komisionálne skúšky

(1) Žiak sa klasifikuje podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak

- a) vykonáva rozdielovú skúšku,
- b) je skúšaný v náhradnom termíne,
- c) má on alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti klasifikácie v jednotlivých predmetoch prvého a druhého polroka a do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia požiada riaditeľa školy o preskúšanie; ak príslušný predmet vyučuje riaditeľ, môže žiak alebo zákonný zástupca žiaka o preskúšanie požiadať orgán miestnej štátnej správy v školstve,
- d) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy,
- e) vykonáva opravné skúšky,
- f) vykonáva skúšky pri štúdiu podľa individuálneho učebného plánu,

- g) bol oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
 - h) vykonáva skúšky pri individuálnom vzdelávaní,
 - i) školská inšpekcia zistí nedostatky pri klasifikácii a nariadi komisionálne preskúšanie.
- (2) Ak nie je možné žiaka vyskúšať a klasifikovať v prvom polroku alebo v druhom polroku v riadnom termíne, žiak sa klasifikuje na základe výsledkov skúšky podľa ods. 1 písm. b).
- (3) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka prospech nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov sa klasifikuje na základe výsledkov skúšky podľa ods. 1 písm. e).
- (4) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na komisionálnu skúšku a neospravedlní sa sám alebo prostredníctvom svojho zákonného zástupcu najneskôr v deň konania skúšky okrem skúšky podľa odseku 1 písm. c) sa klasifikuje z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať komisionálnu skúšku stupňom prospechu nedostatočný.
- (5) Preskúšať žiaka podľa odseku 1 písm. c) možno len vtedy, ak v príslušnom klasifikačnom období ešte nebol z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.
- (6) O povolení vykonať komisionálnu skúšku rozhodne riaditeľ školy. Prítomnosť zákonného zástupcu žiaka na jeho komisionálnom preskúšaní povoľuje riaditeľ školy.
- (7) Komisia pre komisionálne skúšky je najmenej trojčlenná. Komisia sa skladá z
- a) predsedu, ktorým je spravidla riaditeľ alebo ním poverený učiteľ alebo majster odbornej výchovy;
 - b) skúšajúceho učiteľa, ktorým je spravidla učiteľ alebo majster odbornej výchovy vyučujúci žiaka príslušný vyučovací predmet,
 - c) prísediaceho, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre príslušný alebo príbuzný vyučovací predmet.
- (8) Výsledok komisionálnej skúšky, ktorý vyhlási predseda komisie verejne v deň konania skúšky je pre klasifikáciu žiaka konečný.

Čl. 17

Predmety maturitnej skúšky

- (1) Organizáciu maturitnej skúšky (MS) upravuje zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§ 72 – § 93) a vyhláška č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov.
- (2) Žiak strednej odbornej školy s vyučovacím jazykom slovenským koná maturitnú skúšku z predmetov:
- a) slovenský jazyk a literatúra,
 - b) povinný predmet zo skupiny cudzích jazykov,
 - c) teoretická časť odbornej zložky,
 - d) praktická časť odbornej zložky.
- (3) Žiak môže dobrovoľne konať MS aj z ďalších predmetov, ktoré sú súčasťou vzdelávacieho programu školy, v ktorých sa vzdelával. Vykonaním dobrovoľnej MS sa rozumie aj absolvovanie len externej časti MS, internej časti MS, jednej z foriem internej časti MS alebo ich kombinácie. V riadnom skúšobnom období môže žiak vykonať dobrovoľnú skúšku najviac z dvoch predmetov.

Čl. 18

Klasifikácia a hodnotenie maturitnej skúšky

- (1) Hodnotenie a klasifikácia jednotlivých častí maturitnej skúšky prebieha v súlade s vyhláškou č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov a v súlade s pokynmi Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania pre aktuálny školský rok.
- (2) Ak má MS v príslušnom predmete viac častí, hodnotí sa každá časť osobitne. Výsledné hodnotenie sa neurčuje. Určuje sa, či v predmete žiak zmaturoval alebo nezmaturoval. Externá časť

(EČ) MS sa hodnotí percentom úspešnosti (pomer počtu správnych odpovedí k počtu všetkých odpovedí) a percentilom (vyjadruje, koľko percent všetkých žiakov dosiahlo horší výsledok v danom predmete v danom roku ako hodnotený žiak). Písomná forma internej časti (PFIČ) MS sa hodnotí percentom úspešnosti. Ústna forma internej časti (ÚFIČ) MS sa hodnotí stupňom prospechu.

(3) Výsledky EČ a PFIČ MS oznámi žiakom riaditeľ školy najneskôr 10 dní pred termínom ÚFIČ MS (pred odchodom na akademický týždeň). Žiak alebo jeho zákonný zástupca môžu požiadať riaditeľa školy o nahliadnutie do písomných prác a porovnať ich s kľúčom správnych odpovedí a pravidlami na hodnotenie do piatich dní odo dňa, keď sa o výsledku dozvedeli. Písomné námietky voči hodnoteniu PFIČ MS môžu podať Štátnej školskej inšpekcii prostredníctvom riaditeľa školy do ôsmich dní odo dňa, keď sa dozvedeli výsledok.

(4) Žiak môže vykonať ÚFIČ MS bez ohľadu na výsledok EČ MS a PFIČ MS.

(5) ÚFIČ MS v každom predmete obsahuje aspoň dve úlohy, ktoré sa hodnotia osobitnou známku. Celkovým hodnotením ÚFIČ MS je stupeň prospechu – známka, ktorá sa určí ako vážený aritmetický priemer čiastkových známok podľa váhy každej známky v jednotlivých predmetoch. Hodnotenie ÚFIČ MS nie je ovplyvnené výsledkom EČ MS a PFIČ MS.

(6) Ak sa hodnotenie ÚFIČ MS výrazne odlišuje od dosiahnutých výsledkov žiaka počas štúdia, pri výslednej známke sa prihliada na stupne prospechu z tohto predmetu počas štúdia. Žiak alebo jeho zákonný zástupca môžu podať Štátnej školskej inšpekcii písomné námietky voči hodnoteniu ÚFIČ MS prostredníctvom riaditeľa školy do ôsmich dní od vykonania skúšky.

(7) Z predmetu, ktorý má EČ MS a PFIČ MS (slovenský jazyk a literatúra, povinný predmet zo skupiny cudzích jazykov), žiak úspešne vykoná MS, ak:

a) jeho hodnotenie ÚFIČ MS nie je horšie ako 3 (dobrý) a v PFIČ MS získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov alebo v EČ MS získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov, alebo

b) jeho hodnotenie ÚFIČ MS je 4 (dostatočný) a v PFIČ MS získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne v EČ MS získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

(8) Z predmetu, ktorý má EČ MS a nemá PFIČ MS (matematika), žiak úspešne vykoná MS, ak:

a) jeho hodnotenie ÚFIČ MS nie je horšie ako 3 (dobrý) a v EČ MS získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov, alebo

b) jeho hodnotenie ÚFIČ MS je 4 (dostatočný) a v EČ MS získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

(9) Z predmetu, ktorý nemá EČ MS ani PFIČ MS (všetky ostatné predmety), žiak úspešne vykoná MS, ak jeho hodnotenie ÚFIČ MS nie je horšie ako 4 (dostatočný).

(10) Žiak úspešne vykoná MS, ak úspešne vykoná MS zo všetkých štyroch predmetov, na ktoré bol prihlásený.

(11) Ak žiak neúspešne vykoná MS z predmetu (nesplní vyššie uvedené požiadavky hodnotenia z niektorej časti MS z predmetu), po skončení ÚFIČ MS požiada ŠMK o možnosť konať opravnú skúšku z neúspešne vykonaných častí alebo foriem MS z tohto predmetu. Ak chce žiak vykonať opravnú skúšku v septembri nasledujúceho školského roka, prihlási sa riaditeľovi školy do 30. júna školského roka. Ak ani po opravnej skúške v septembri žiak nespĺňa podmienky na úspešné vykonanie MS z predmetu, prihlási sa riaditeľovi školy do 30. septembra na opravnú skúšku z tých častí MS (z EČ MS, PFIČ MS, prípadne ÚFIČ MS), z ktorých nespĺňa požiadavku na úspešné vykonanie MS. Ďalšiu opravnú skúšku z ÚFIČ MS žiak vykoná v opravnom termíne ÚFIČ MS (február nasledujúceho školského roka), opravnú skúšku z EČ a PFIČ MS v čase riadneho termínu EČ a PFIČ MS nasledujúceho školského roka. Po vykonaní všetkých opravných skúšok, na ktoré bol žiak prihlásený, predseda maturitnej komisie posúdi, či žiak splnil podmienky na úspešné vykonanie MS z predmetu.

(12) Žiak úspešne vykoná EČ MS z dobrovoľného predmetu, ak v nej získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

(13) Žiak neúspešne vykoná MS z dobrovoľného predmetu, ak v EČ MS nezíska 33 % z celkového počtu bodov, v PFIČ MS nezíska 25 % z celkového počtu bodov, v ÚFIČ MS je jeho hodnotenie 5 (nedostatočný) alebo si vyžreboval zadanie, ale naň neodpovedal. Tieto skutočnosti nemajú vplyv na úspešné vykonanie MS a na vysvedčení sa neuvádzajú.

Čl. 19

Maturitná skúška žiakov so zdravotným znevýhodnením

- (1) Žiaci so zdravotným znevýhodnením (ZZ) môžu mať upravené podmienky na vykonanie MS. Podľa upravených podmienok môže maturovať žiak špeciálnej školy, žiak špeciálnej triedy a žiak so ZZ vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP) spolu s ostatnými žiakmi.
- (2) Úpravy sa vzťahujú na jednotlivé časti MS, na cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z jednotlivých predmetov, na externé testy, písomné práce a maturitné zadania. Úpravy sa týkajú predĺženia časového limitu pri riešení úloh testov EČ MS, úpravy alebo nahradenia niektorých úloh, grafickej úpravy testov EČ MS (zväčšenie písma, iná grafická úprava a formát úloh testu, iný spôsob záznamu odpovede, počúvania vstupného textu), prítomnosti tlmočníka posunkovej reči a asistenta. Uvedené sú v V. časti prílohy vyhlášky č. 318/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- (3) Žiaci so ZZ, na ktorých sa úpravy vzťahujú, sú žiaci so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, chorí a zdravotne oslabení, s vývinovými poruchami učenia, s poruchami aktivity a pozornosti, s poruchami správania, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím.
- (4) Žiak so ZZ pri prihlasovaní na MS v prílohe oznámi spôsob vykonania MS. V prílohe sú uvedené osobné údaje žiaka, požadované úpravy a odborný posudok odborníka (lekára, špeciálneho pedagóga alebo psychológa), ktorý má žiaka so ZZ vo svojej odbornej starostlivosti.
- (5) Žiak s vývinovými poruchami učenia alebo so sluchovým postihnutím môže z predmetu zo skupiny cudzích jazykov konať len ÚFIČ MS.